Collg. Rom. Soc. Jesu. Catalog. Inscript. A. 5.

BERNARDI BAVHVSII

è Societate Iesv.

EPIGRAMMATVM SELECTORVM LIBRI V.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

ANTVERPIÆ,
EX OFFICINA PLANTINIANA,
Apud Viduam & Filios Io. Moreti.
M. DC. XVI.

BERNARDI BAVHVSII
è Societate IESV
EPIGRAMMATVM SELECTORVM
LIBER I.

In ſeptem Pſalmos Pœnitentiales Dauidis Regis.

QVI Metanœaos animi ſine vulnere Pſalmos,
Et lachrymas ſicco Dauidis ore legis;
Gætulæ matris puer es; patriſq́; iubati
Filius, & ferri in pectore frigus habes:
Eia, animo procul omne moue ferrumq́; feramq́;.
Et bibat ex oculis pagina prima tuis.
Deijciant liquidas tibi vitrea lumina gemmas:
Sic, ſic, non aliter vult Liber iſte legi.
Quòd ſi rore tuo vel linea prima notetur,
Cetera nil opus eſt euoluiſſe tibi.
Si neſcis, flere hic legere eſt; ille omnia legit,
Quem Libri primo in limine pœnituit.

Peccati punitio.

Ad ſcelerum pœnas vltrix venit ira Tonantis;
Hoc grauiore manu, quo grauiore pede.

In Tabulam Adami & Euæ.

Coſtigena forma hæc, Protoplaſtiq́; parentis:
Falx huic, huic colus eſt; pellis vtrumque tegit.
Sed cur ora rubent? (namque ora rubentia cerno)
Ad luxum, credo, & ſerica noſtra rubent.

In ſæculi noſtri perditiſſimos mores.

Tempora væ! væ ſæcula, væ! væ ferrea ſæcla!
Sæcula Noæami digna videre ratem!
Digna quibus cælo neque Sol neque Luna miniſtret,
Nec ſua ſidereæ lumina dent choreæ.
Sed quibus æternâ pictum ferrugine cælum
Incubet, & piceâ nocte perennè premat.
Ah, ah! iam Gyaros miſſa eſt pulcherrima Virtus,
Iam terris Pietas exulat atque Fides.
Hinc paſſim innuptæ nuptæ, multusq́; per orbem
Ambulat Aegiſthus, multaq́; Phædra domi eſt.
Iam totum pharetræ pondus conſumſit in arcum
Telifer ille Puer, letifer ille Puer,
Qui geminâ geminum comburit lampade mũdum,
Quóque iacit Phœbus, proijcit ille faces.
At puer Ogygius rubicundæ conſitor vuæ,
Non habet in noſtrum regna minora caput.
Lauriger hic victis quondam remeabat ab Indis,
E toto victor nunc ligat orbe comam.
Nunc vinoſa Hecube, vinoſa Polyxena virgo eſt,
Nunc Priamusq́; ſenex, Aſtyanaxq́; bibit.
Dulcè bibit, non dulcè furit; cùm turgida venæ eſt,
Mars ſubit, & calidis ARMA VIRVMQ. *canit,*
Ilicet exiliunt ad iurgia Centaurêa,
Ad Centaurêas exiliuntq́; neces.

Tum petitur diris cælum, tum vapulat æther,
Tum Phlegethon nihil eſt, Styx Acheronq; nihil:
Omnia ronchiſono tunc ſunt ludibria naſo,
Quidquid Auernus habet, quidquid Olympus habet.
Publica quid memorem? Caluinia ſæuit Enyo,
Et fauſtâ, heu! paſſim prælia bellat aue.
Sanguine iam noſtro mutarunt arua colorem;
Vidi ego purpureas fluminis ire vias.
Ilias eſt, quid plura querar? vis, liuor, & alba
Ambitio, & flauus Pygmalionis amor,
Omnia iam regnant, omni ſunt aëre noxa,
Omnia ſunt multo pectora nigra dolo.
Hem, Domitor mundi, ceſſas? nec fulmina ſtringis?
Nec rapidum ardenti ſulphur ab axe pluis?
Stringit, & ecce pluit: caue munde, & te lacrymarũ,
Ne malè diſpereas ignibus, obrue aquis.

ECCE HOMO.

Si mihi ſtet Libycum lapidoſo in pectore marmor,
Et ſciſſum è medio ſit mihi cor Sipylo,
Nunc tamen vnda fluat, nũc ſe mea pectora ſcindãt,
Nunc in aquas mea ſe marmora diſſoluãnt.
Ecce meus IESVS *pro me, liuorq;, cruórque,*
Et tabum, & ſanies! ECCE HOMO, *nullus homo!*
ECCE HOMO, *qui pro me! ſed flendum eſt, currite ocelli,*
In duo flumina mi lumina liquimini.
Ite pia gutta, pallentes currite riui,
Grandibus, indomitis, tabificis lachrymis.
Quid? nondum vlla venit? ceſſatis lumina? ſaltem
Vnica, ſaltem vna ô guttula parua veni.

Me miſerum! non vlla venit, non proſilit vlla!
O pie CHRISTE, *quis eſt, quem tu adamas? Adamas.*

Ad D. VIRGINEM Aſperi collis, vulgò Sichemienſem.

Salue Aſpri collis, ſed non tamen aſpera Virgo,
Dulcibus ag ellis turturibusq; ſoror.
Nam volucrum certè quæ laus eſt Chaoniarum,
Eſt tua: felle carent, felle MARIA *cares:*
Fraude carent, & fraude cares; nec ruga, nec ira
Torquatæ volucri eſt, ruga nec ira tibi eſt.
Te melior nulla eſt, non eſt te mollior vlla
Vota hominum pronis combibere auriculis.
Vota facit claudus, claudus ſua vota reportat:
Vota facit cæcus, poſt ſua vota videt.
Omnia quid memorem? nam millia vidimus ire
Ad MARIAM *inualidos, à* MARIA *validos.*
Illi peſtiferæ regnant in corpore flammæ,
Huic ſitiens toto corpore regnat aqua.
Deliquat hunc tabes, hic lento pingitur auro,
Illum ſub lethi dentibus eſſe putes;
At mox eripitur lethi de dentibus æger,
Porrigit vt medicas Virgo vocata manus.
Ipſe adeò huc veniat morbus, vitamq; roget mors;
Virginis hæc viuet, ille valebit ope.

De Libello Thomæ à Campis, Qui ſequitur me.

Memnonidæ, lampas quos Delia prima colorat,
Et pharetratorum gens Othomannigenûm,
Et tincti moro Mauri, ferrugine Iberi,

Et violâ tinctus Sarmata, Belga roſâ,
Campenſem cuncti Thomam noruntq́, leguntq́;
Dumq́ erit aura, ſolum, flamma, ſalumq́, legent.
In tenebris, Thoma, te non ſinet iſte Libellus,
Qui ſequitur me, non ambulat in tenebris.

Terra vallis lachrymarum, Ad Paulum Cæſarinum.

Verè dicitur, eſtq́ Terra vallis
Amariſſima, Paule, lacrymarum,
Et pleniſſima, Paule, lacrymarum.
Paremus ſtrophium, & ſinu geramus,
Quod bibat lacrymas quotidianas;
An ſic eſt! lacrymas quotidianas:
Quas fleas, dabit omnis hora cauſſas.
Dolorum omnium, amaritudinumq́,
Aerumnabiliumq́ lacrymarum,
Hæc eſt patria; Terra noſtra vallis,
Non poteſt aqua vallibus deeſſe.

Tres hominis hoſtes.

Vnum Grammaticum, Logicumq́, & Rhetora vita;
Hos modò vitâris, cetera tuta tibi.
Quis Rhetor? Müdus: fallax Logicus? Cacodæmon:
Semper declinans, eſt Caro, Grammaticus.

De Amente & Amante.

Dicite cur longa eſt Amentis ſyllaba prima?
Inſano contrà cur in Amante breuis?
Sic credo; furor eſt Amenti par, & Amanti;
Sed furor eſt illi longus, huic breuis eſt.

In Appium ebrioſum.

In niueis Appi iam regnat Bruma capillis,
Inq́; oculis ſemper vino flammantibus Aeſtas;
Baccifer Autumnus pingit, naſumq́; genasq́;;
Cumq́; bibit, florum dulce illi ad tempora Ver eſt.
Sic potans, totum in vultu gerit Appius annum.

In Lycam è remige Equitem factum.

Remigibus genitus, liniq́; hamiq́; magiſtris,
Squamigerum quibus eſt fallere cura gregem;
Nunc fertur neſcire Lycas noménque genúſque,
Splendidus è nautâ paupere factus Eques.
Nunc illum madidi generis pudet, atque parentum,
Et matri nuper, Quanam, ait, hæc anus eſt?
Antè Lycas fuerat, finxit ſibi nobile nomen,
Factus Mæcenas, qui fuit antè Lycas.
Sicq́; ſalutatur cunctis: ſalue & mihi: Salue
Mæcenas atauis edite remigibus.

De S. VRSVLA Virg. & Martyre.

O nix! ô oſtrum! ô ebur! ô viola! VRSVLA *ſalue:*
O de liliolo ſanguine facta roſa!
Dic bona, penniferæ quot te tetigêre ſagittæ?
Quotq́;, ô, tortilibus fixa es arundinibus?
Non ſat, ait, memini: nam poſtquam in pectore noſtro
Sederat æthereo miſſa ſagitta polo,
Barbaricos nil ſenſi arcus; quoniam tua, CHRISTE,
Abſtulerat ſenſus dîa ſagitta meos.

Laus DEIPARAE.

Eſt locus in terris, liquor in quem puppifer omnis
Confluit, & laticum quidquid vbique natat:

Eſt, in quam Virtus & Gratia confluit omnis,
Et dia dotes: hac maria, hac MARIA.

De Anco Velio adoleſcente, à Pallade ad Martem tranſeunte.

Tympana, bombardaſq́ʒ, triumphaleſq́ʒ tonitrus,
Cantriceſq́ʒ tubas niueo ductas argento,
Et cocco rutilas Aquilas, rutilaſq́ʒ pyropis,
Tum Tyrias chlamydum luces, & texta ſagorum
Aurea, gemmatoſq́ʒ enſes, atque omnia magnis
Oblita diuitiis, Bruxellæ viderat Ancus,
Icciacâ nuper lauro dum tempora Magnus
Cingeret Albertus. Belli hinc Puer ictus amore,
Me ſine, mi genitor, bellum peto, dixit. at ille,
Me ſine, mi fili, bellum nego, dixit, & aurem.
Vertit. at infelix oculos ſuperaddidit ori,
Et teneris verbis teneras ſuperaddidit vndas;
Quis motus genitor, Tun' ô poſt Pallada Martem?
Poſt libros gladios? poſt carmina tympana? flebis:
I tamen. Ille volat. bella aurea, & aurea caſtra
Ferrea mox ſentit. ternas fert ordine lunas
Feſtucâ tectus tenui: mox indigus æris
Pallet, egetq́ʒ, ſititq́ʒ, fameſq́ʒ, algetq́ʒ, madetq́ʒ.
Quò nunc Ance? Patri me reddite. redditur æger:
Qui procul illacrymans, Pudet ô pater, & piget, inquit,
Parcito; credideram Bellum, miſer, Adiectiuum.

In Goddam Miniſtrum Caluiniſtam bibulum ganeonem.

Gutture, Godda, tuo, cùm totâ ſalſius vrbe,
Nullumq́ʒ ſit bibacius;

Inq; ligata tibi cùm ſit Venus, & modò Phrynes,
Modò ſis ſtolata ſeruulus;
Quid geneſin, cœliq; domos, quid ſidera quæris
Naſcente te quæ fulſerint?
Numquid in oppoſito ſentis te Virginis ortum
Sub Amphorâ, vel Piſcibus?

In Perſam Ducem bello captum, Chriſtiana ſacra fictè ſuſcipientem.

Danaëiâ de gente Dux pharetriger,
Sacris relictis Perſicis,
Ad Sacra nuper Chriſtiana tranſiit,
Quò ſolueret captum pedem.
Ablutus ergo Epiſcopali dexterâ,
Vndáque tinctus publicâ,
Impleuit vrbem gaudio; at mox Perſicis
Deluſit vrbem fraudibus.
Scelus fefellit! quóque falleret magis
(Sermone dulci, at perfido)
Ferebat hoc in ore ſemper ſymbolum,
**Soli Deo honor & gloria.*

*Sol Deus Perſarum.

De Virgilio, veteribuſq; Poëtis.

Lucanus rapidus, numeroſus Horatius, Vmber,
Maſculus, argutus Bilbilitanus olor:
Flumineus totus Naſo, ſalſus Iuuenalis,
Perſius eſt doctus, Silius ore grauis:
Verona Paſſer tener eſt, placidúſque Tibullus,
Philoſophus Carus, Statius armiſonus:
Floridus eſt cantor Stiliconis, grandis & ardens
Et monitor Seneca eſt, omnia Virgilius.

In lectulum dulciſſimi Infantis IESV recèns nati.

Lectule, lectule mi, dulciſſime lectule, ſalue;
Lectule liliolis, lectule ſtrate roſis.
Ah nec ſtrate roſis, nec liliolis formoſis;
Verùm & liliolis, & benè digne roſis.
Sed prohibet teneris infeſtus floribus annus,
Et madidi pronus cantharus Hydrochoi.
Cernin', quã valido veniat niger imber ab Auſtro?
Denſáque quàm tacitis lana cadat pedibus?
Audin', vt Scythicæ bacchentur in aëre buccæ?
Tunſáque Sithoniâ grandine tecta ſonent?
Claude MARIA *fores: en algida, nuda, treménſque*
Præ foribus ſtat hiems; claude MARIA *fores.*
(Conde ſiniſtellam, dextellam IESVLE *conde,*
Conde citò auriculas, conde Puelle caput,
Oſcula Paruule conde, labella tenerrima conde,
Hoc tege lumen & hoc, hoc tege tempus & hoc.)
Clauſit Virgo fores. Age lectule calface Chriſtum,
Calface, io, magni paruula membra Dei.
O ego, mi IESV, *tuus ô ſi lectulus eſſem!*
Te, te ego vel fuſo ſanguine calfacerem.
Sic ego; ſed contrà Mater: Non ſanguine gaudet
Ille meus dulcis, melleus ille meus;
Poſcit aquã. Iam nũc dabimus, dabimus bona Virgo.
An multam? multam: num gelidam? calidam:
Num dulcem? ſalſam: de flumine? lumine: fonte?
Fronte. Ohe ſatis eſt, iam dabo, Virgo, dabo.

SIMEON. Lucæ 2. cap.

Ten' video? cæci lux optatiſſima mundi!
Ten' teneo? ô veterum clamor amorq; Patrum!

Ten' teneo & video? teneo te dulcis IESV!
Te video IESV! *te teneo & video!*
Veniſti tandem MESSIA *maxime; ſalue!*
Veniſti Iſacia ſpéſque ſalúſque domus!
Sed cur ô clauſos non pandis, Paruule, ocellos?
Nec ſinis vt nocte hac vtraque ſtella micet?
Nempe hoc eſt, non te cognoſcunt Abramidarum
Pectora cæcorum, Saraïdéſque nurus.
Tam cæcas igitur Solymas, nec te quoque dignum
Cernere: noui ego te, lumina pande mihi.
Ah, ah, pande mihi clauſos, Puer auree, ocellos,
Occludam gaudens tunc ego, CHRISTE, *meos.*

In Othonem auarum.

Serit arua centum; & arua centum demetit,
Otho quotannis: nil eum fallit ſeges,
Anniq; rara pallet ad mendacia,
Tam fida curuis ſunt aratra falcibus.
Natantur illi ſtagna non minùs decem;
Vitreóque pecore vitrei turgent lacus;
Vua beata creſcit illi purpura,
Faciliſq; Flandris erubeſcit ſolibus;
Qualis Falernis educatur collibus,
Cuniculoſa aut Celtiberia iugis.
Hæc tanta Diuûm, támque larga munera,
Flagellat Otho, vaſaniénſque interficit,
Betas ſabriles, & capillata intyba,
Et vile porrum, & languidum cœnans olus.
O laua mens! ô corda cordis indiga!
*Pecunias habet Otho, *χρήματα non habet.*

* Pecuniæ à χρᾶσθαι, quod eſt vtor.

De Fabio caupone.

„ *Omne tulit punctum, qui miſcuit vtile dulci:*
Legerat hoc caupo Fabius; Bone Iuppiter, inquit,
Iam dulci miſcere mero licet vtile flumen.

D. PAVLVS vber mundi.

Vbera lacte fluunt; fluit, en, pro ſanguine PAVLO
Lac niueum: mundi totius vber erat.

Poëta de ſuo in IESVM amore.

Te dubitas an amem? (mea lux, meus ignis IESV!)
Te (ſed non dubitas) te dubitas an amem?
Dipſadas, atq. hydras, ichneumonas, amphiſbanas,
Aſpidas, & cenchres, mortiferáſque nepas;
Circaos ſuccos, Sardoáque gramina, Ponti
Toxica, morborum millia, mille neces;
Hac mihi ſi poclo IESV *miſcebis in vno,*
Et fuerit tellus Theſſala tota liquor,
Pro te: Quid facies? inquis. Violentus & ardens,
Marmoreiſq; oculis; Quid? Rapiam atq. bibam.

Trium Religionis votorum nuncupatio.

Dum rutilus Phaëthon, argentea Cynthia, ſaltus
Reſficient cali per ſola picta ſuos;
Mœnia dum Superûm flammis cingentur & auro,
Et Stygij Regis ſtabit opaca domus;
Stabit ceu Sipyli cautes immota mihi mens;
Quámque Deo dedero dextera, marmor erit.
Et nunc qua voueo, vos immortali adamante
Scribite Calicolæ. Scribitis? Incipio.
PAVPER ERO DVM VIVVS ERO. *Cretata faceſſe*
Ambitio, & fului ſordida cura luti.

C

CASTVS ERO DVM VIVVS ERO. *Procul eſte Suburra*
Vxores olidæ, Thaides eſte procul.
Non mihi vertigo hæc, vt ſim bellator Amoris;
Demens Idaliæ militet alter heræ.
Denique iam Libertatis mea dulcia iura
Trado tibi; ô charum NOLO, VOLOQ. *vale.*
NOLO VALE, VOLO DVLCE VALE. *Tonitralia ſummi*
Teſtor templa poli, fulmineamq; domum.
Dum tonitru, dum fulmen erit; dū fulminis Auctor;
Non mea vos eritis, non ego veſter ero.
Et nunc, ô ſummùm, mea ſceptra & regna valete;
Aeternùm, æternùm, NOLO VOLOQVE *vale.*
Omnia perſolui: iam nil tibi, dulcis IESV,
Debeo; nil debet, qui dare plura nequit.

Votum AD VIRGINEM MATREM pro valetudine pij & eximij vatis Leonici Suſij.

Ille tuus vates SVSIVS, *tua buccina,* VIRGO,
Ferre potens nomen celſa per aſtra tuum,
Ille cliens, ô DIVA, *tuus, qui ſupplice voto*
Te nocturnus adit, teq; diurnus adit,
SVSIVS *en languet, pallenſq; & buxea forma,*
Ambulat in morbis iam tria luſtra tribus.
Hócne placet Regina potens? ſicne ibit in vmbras
Vel ſine luce ſuâ? vel ſine laude tuâ?
Nil de te ſcribet? populi nil mittet in aures
SVSIVS, *& vulgi in murmure nullus erit?*
Non ita; iam nunc æterno te carmine pſallet.
Pſallere Virgo iubes? Virgo valere iube.

Ipſe

Ipſe rogo, rogat ipſe; audi bona: dic ſemel illi
VIRGO *Vale, toties qui tibi dicit Aue.*

De CHRISTO Domino & PETRO Apoſtolo crucifixis.

Cur PETRI *ſurſum planta,* CHRISTI Q. *deorſum?*
Sub terras ibat CHRISTVS, *in aſtra* PETRVS.

IESVS CHRISTVS ad Patres Societatis ſuæ.

Macte animis, ô LOIOLAE *generoſa propago,*
Digna meas Aquilas, & mea Caſtra ſequi.
Vtar pectoribus fortiſſima pectora veſtris,
Quæ pridem ignauos dedidicêre metus.
Vos infanda manent, & mille pericula lethi,
Mille pericla ſolo, mille pericla ſalo.
Sed durate animum: Romani pectoris olim,
Nunc IESV *ſocij eſt, fortia multa pati.*
Ergo agite Eoi vada cærula verrite Ponti,
Romuleâ numquam ſollicitata rate;
Frangite & Heſperias remis audacibus vndas,
Nec rabidos contra ſit timor ire Notos.
Ite ad odoratos poſitoſq́; ſub ignibus Indos;
Tithoni roſeos ite videre lares;
Ite boni, geminamq́; Iauam, virideſq́; Moluccas,
Ite Antarctoi viſere regna Poli.
Ite, vocat toto cantata Iaponia mundo,
Clauſaq́; ſanguineâ China ſuperba ſerâ.
Ite, vocant Gentes, queîs Numen mugit in agris,
Et cœrum tacitis paſcitur in ſiliiis;
Ite, vbi vicino ſorbentur flumina Phœbo,
Peruuia ad nigras Braſiliaq́; plagas.

Curri-

Currite, currite, quaquà iter eſt, Boream per & Auſtrum,
Et per flammiuomi Solis vtramque domum.
Et Morinos alios, & Thulas quærite; nam ſunt
Mille ſuper Thulæ, mille ſuper Morini.
Sed petitis, quænam de tot mihi præmia terris,
Quas ferri gazas, quæ mihi ſceptra velim?
Parcite: nil horum; nec regia ſceptra, nec aurum,
Nec ferte Arabij nobile vermis opus;
Non niueos onychas, non rubro è littore gemmas,
Nec cincinnati mollia fila croci.
Lappaq́; tribuliq́;, & fungi hæc omnia: ſcitis
Quæ vos ferre velim munera? ferte animas.

Vinum.

Coï vox Senis eſt, nec dilige, nec fuge vinum;
Nã nocet, & prodeſt; hinc modicũ, hinc nimium.
Contrà ego, non contrà: fuge vinum, dilige vinum;
Fer puer huc, tolle hinc; huc modicũ, hinc nimium.

Ad Gallicum, de ſtulto Chilij & Iliæ coniugum amore.

Fuſca Syenæos habet Ilia, Gallice, vultus,
Vultum Niliacum Chilius ore refert.
Ambo tamen facibus tam reſpondentibus ardent,
Ceu foret hæc Helene, ceu foret ille Paris.
Ilia vincit ebur, violaſq́;, niueſq́;, roſaſq́;,
Hæc Phaëthontêus Chilius vſque ſonat,
Chilius Idæo, Cinyréo pulchrior ore eſt,
Femineis canit hæc Ilia mixta choris.
Nec laudum ſatias vlla eſt; Plato, Neſtor, Achilles
Chilius eſt; Phœbe eſt Ilia, Flora, Venus.

Mutua

Mutua ſi iubeas encomia texere; texet
Ilia Chiliades, Chilius Iliadem.

Heros Italus.

Aeſtus erat, ſuperaq; Canis regnabat in aulâ,
Herbicremâ torrens herbea rura face.
Cùm nuper Calabris in montibus Italus Heros
Herculeum ferret per mala teſqua pedem
Milite cum multo; manabat ſalſa per artus
Vnda ſub ardenti Sole, Leone, Cane.
Sed madidi ſudore, arebant gutture cuncti;
Vna vocabatur guttula, nulla fuit.
Parua tamen paruo fuit vndula viſa ſub antro,
Poturo potuit quæ ſatis eſſe Duci.
Quam ſpernens Heros fortiſſimus, Hanc, ait, omnes,
Si bibero, ſitient; ſi ſitiam, biberint.

IESV CHRISTO crucifixo.

Caucaſea rupes dura, ſunt robora dura,
Duraq; tardipedum cornua torua boum;
Dura ſilex, vitreumq; gelu, dens durus aratri,
Duraq; de Pariis marmora ſciſſa iugis;
Duraq; quæ Siculis reſtant incudibus æra,
Ignibus ingenium vix domitura ſuum;
Et laſſi quondam Brontes Steropeſq; fatentur
Durius æterno nil adamante dari.
Dura hæc: ſed qui oculis ſiccis te, CHRISTE, tuetur
Pandentem teneras ad duo ligna manus;
Et tua purpureo rorantia membra cruore,
Diaq; vulnifico tempora cincta rubo,
Qui videt hæc lentus, celeri neque carpitur igne,
Nec ſe Magdalias eliquat in lacrymas,

Robore,

Robore, rupibus, & ſilice hic, cornuq; geluq;,
Ferro, adamante, ære, & marmore durior eſt.

Die Veneris CHRISTVS paſſus.

Luce obijt Veneris, Veneris fle turba: videtur
Cauſſa DEI *paſſi non minima eſſe Venus.*

De extremo Iudicio.
Ad Meliſſum Crucium.

Criminis omnis,
Omniſq; nigri,
Purus vt omni
Tempore viuas
Meriture CRVCI;
Vſque, ac vſque,
Siue diurnum
Rutili Phœbi
Luceat aurum,
Seu nocturnum
Phœbes niueæ
Micet argentum;
Vſque, ac vſque,
Memori mente
Hæc duo tecum
Verba reuolue;
Quæ de ſumma
Nubibus æthra,
Formidando
Pronus ab arcu,
Magnâ IVDEX
Voce tonabit:
Hinc maledicti,

Huc

Et latroniuori laniarunt in cruce corui:
Nunc tauris infeſta tuis manus vnca, rapaxq́;
Brandenburgiadûm eſt; quin & tua ſpicea regna
Lunatam nuper fruſtrà expectantia falcem
Fregit eques rabidus; dura, mi Pontice, dura
His paſſus grauiora; dabit Deus his quoque Finem.

Ira & Amor.

Plumbea nunc multis Ira eſt, & durat in annos,
Plumeus in menſem vix benè durat Amor;
Mortales ſtolidi, ſtolidas conuertite flammas,
Ira vt plumea ſit, plumbeus vt ſit Amor.

Virtus & Vitium.

Vnum ſi Empyreâ crimen ponatur in aulâ,
Lux fugiet, medio Styx erit atra polo.
Vna Acherontéis Virtus ponatur in antris,
Nox fugiet, mediaq́; in Styge Olympus erit.
Ergo Virtutem toto plus dilige Cælo,
Et Vitium toto plus Acheronte time.

Trochæi puri de Muſicâ.

Te tacebo? non tacebo, clara, dia Muſica.
Porge mî Thalia plectra, pectinemq́; eburneum,
Orpheíve, Arionisve, Mercuríve barbiton:
Metra da pedeſq́; Phœbe, da pedes Trochaicos,
Da volubiles, citáſque, lubricáſque ſyllabas:
His, Pater, mihi canenda, prædicanda Muſica eſt.
Eia, quid morare Phœbe? da pedes Trochaicos.
Abnuit fauere Phœbus, & negat Trochaicos,
Quin & hos negat placere ter tribus Sororibus,
Nec Trochæa clauda metra credit apta Muſicæ.

Maute

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Maure, ſime, luſce Phœbe, barde Phœbe falleris:
Phœbus ipſe, Cantus ipſe, & ipſa Diua Muſica
Pimpla, Pindus, atque Iliſſus, Hæmus, Aſcra, Corycus,
Carmen, Oda, Muſa, plectra, pĕna, chorda, barbitos,
Duco, tendo, ludo, pulſo, clango, pango, cantito,
Nónne cuncta, ſtulte Phœbe, nónne ſunt Trochaica?

Ad Momum.

O odium mortalium! es vnguis qui vlcere in omni;
Blatta bonorum trux carminum es, & tinea.
Tireſias, te vt ne cernam; te vt ne audiam, Iſauris
Rupibus eſſe velim ſurdior, & ſcopulis.
Te Superûm aula odit, te tellus; vnaq; amat Styx,
Vnius ô Regis nigri & Erinnydum amor!
Dura, hem, carmina, ais: nō ſat ſunt dura, quia opto
Saxa loqui & ſilices, cùm tibi, Mome, loquor.

Ad Matonem Zelandum Poëtaſtrum.

Dici tu Papa vis, ego malim dicere Papa:
Dicam ego cur tendam, dic Mato cur breuies.
Credo breues paucosq; Papa te velle Decembres,
Atque omnem pridem velle fuiſſe Papam.
Aſt ego longæuos Papa rogo Neſtoris annos,
Et ſancti Imperij tempora longa precor.
O ita ſit Superi! ſit ſaxum immobile Papa,
Quod mundi ſummum non labet ante diem.
Vade Mato, plus nil mihi tecum eſt, nec tibi mecum;
Iam ſcis cur tendam; iam ſcio cur breuies.

Vitrum & Vinum.

Vitrum proditor, atque vinum eſt;
Hoc animi ſpeculum, illud oris.

Quod

Quod forma ſolet eſſe vitrum,
Hoc animo ſolet eſſe vinum.

Anagrammata,
ROMA, AMOR, MARO.

Vtcumque Romam verteris,
Reges in illâ inueneris:
Namque ipſa ROMA *regibus,*
MARO *dominatur vatibus;*
Rex ille cordis, omnibus,
Rex ille quem vocant AMOR.

Ad CHRISTVM IESVM
Poëta in morbo.

Vulnere te IESV *quino laniauit Apella,*
Verùm heu! ſunt animæ vulnera mille meæ!
Ah fallor! nam cuncta vnum ſunt vulnera vulnus;
Et quàm denſa ſeges, tam mihi denſa lues.
Innumeris operata malis, onerataq; plagis
Iam mea porrexit vita ſaluſq; pedes.
Sentio; iam ſummum reſponſat vena laborem,
Iam ſita gens, iam me Perſephonea vocat.
Vſq; tamen ſpero dum ſpiro; ſpes mea CHRISTVS:
Quis non à tanto ſperet opem Medico?
Ora tamen minio multo, flammaq; notantur,
Et grauis accenſas ſtat pudor ante genas.
Sed nunc ſanus ero: tantùm ô mutemus IESV
Vulnera; mi tua da, do tibi CHRISTE *mea.*

BER-

BERNARDI BAVHVSII
è Societate IESV
EPIGRAMMATVM SELECTORVM
LIBER II.

Ad Iuuentutem veneri vinóque deditam.

QVI Cererem largè, Baccheáq; pocula ſumis,
Heu puer in foribus quàm tibi grande malum eſt!
Ah quàm grande malum! quantũ Medeïdes herbæ
Nec noceant Circes pocula ſumta tibi.
Non dens aſpideus, rabida neque morſus echidnæ.
Non iaculi celeres, tardipedeſq; boa;
Non ſalamandrinum, crocodilinumq; venenum,
Non ſeps, non natrix, ſtellio, dipſas, hydrus;
Non pota inferni ſanies Lethæa fluenti
Nec Phlegethontéi fellea ſpuma canis.
Exſpectas diræ nomen miſerabile peſtis?
Dicere mens odio, lingua pudore negat.
Nec tu iam dubitas, Cererem poſt, poſt & Iacchum,
Tertia quæ venis flamma timenda tuis.
Aut ceſſa, aut veniet iam nunc tibi, quæ quòd ad omnes
Dira venit, nomen à veniendo tulit.

Cicero l.2. De nat. deorum. Venus dicta, quòd ad omnes veniat.

In imaginem pueri IESV crucem ferentis.

Quod ſcelus, ô oculi, facinus quod cernitis? eheu!
En roſeum, ambroſium, lacteolum, aureolum,
Nudulum, & heu, tenerum puerum trabe colla granatum,
Laſſantemq́; humeros, plumeolumq́; latus.
Ah, ah, ah, mi parue Puer, mi magne Creator!
Quò tibi Crux? figi non potes ante virum;
Non potes ante virum; ſine nunc, ſine. nō ſinit, vrget
Cum Cruce iter, verbis reddit & iſta meis:
Cùm fuero maior, maiorem vt tollere poſſim,
Hanc paruam à teneris tollere diſco Crucem;
Tu quoque mox maior, maiorem vt tollere poſſis,
A teneris paruam tollere diſce Crucem.

Fateri culpam.

Non amo peccantem, ſed amo peccaſſe fatentem;
Vt placet in Mauro corpore dens niueus;
Vt placet in tenebris rutilans coma luminis aurei,
Vt placet in nigro lucida gemma peplo;
Lactis vt in mediâ candet loligine gutta,
Vt nube in piceâ fulgida ſtella micat.
Denique quàm placeant Superis ſua crimina faſſi,
Manaſſes, Petrus, Magdalis, atque Latro;
Carcere Manaſſes, lacrymoſo Petrus in antro,
Sub Cruce Magdala flens, in Cruce Latro docet.

Vitæ breuitas.

Stulte quid Euboici ſperas tibi pulueris annos?
Quid Pylios ſperas vitrea bulla dies?
Diſce mori: dum vina, roſas, vnguentaq́; poſcis,
Et noua fila lyræ, mors tua fila ſecat.

Catharina & Thiſbe.

Candida caſtus amor, turpis facit omnia nigra;
Nos cruor hoc Thiſbes, Coſtiadiſq; docet:
Coſtias en niueum dat lac pro ſanguine; morus
Sanguine Thiſbæo, candida, facta nigra eſt.

Femina.

Regulus vt viſu, Siren Acheloïa cantu,
Et necat affrictu Theſſala ſaga leui:
Sic oculis, manibus, ſic vrit femina cantu;
Sic trifidum fulmen Vaiouis eſſe queat.

D. IOANNES Amoris Euangeliſta.

Dium Anterotem Chriſtiani pectoris,
Ignemq; ſanctum Charitatis mutua,
Quòd penè in omni Euangeliſta Patmius
Sonetq; paginâ, ſonetq; lineâ,
Mirare nemo; namque Zebedæiden
Amans IESVS, *omne ei fel abſtulit,*
Pro felle, mellis dans ei veſiculam.

De vitæ Chriſtianæ biuio; ad Ephebum puerum.

O criſpe flauâ blande puer comâ!
O verne floſcule,
Aeui virentis primula purpura,
Decuſq; lacteum,
Nondum genarum poma rubentia
Cui crine nigricant.
Audi monentem, nec mea, mi puer,
Dictata deſpice.

Tibi

Tibi hinc & illinc ſemita panditur
Virtutis & viti:
Reſiſte: vitæ hic eſt Biuium tuæ;
Reſiſte, quò ruis?
Reſiſte teſtor; non leuis alea eſt
Quam legeris viam.
Errare vitæ ſi in biuio tuæ
Non caueris miſer,
Mactabere olim, fata vbi venerint,
Cæleſti ab Hercule.

In ſuperbum.

Sis licet Encelado, Tityo, vel Orione maior,
Nec minor Iapeto, centimanoq́; Gyge;
Sit Titaniaco maius tibi robore robur,
Et ſerpentigeris par tua dextra viris;
Sis Typhon, Antæus, Atlas, ſis carnea turris,
Si tamen ipſe tibi nitere, pappus eris.

Quis verè Catholicus, ad Batauos hæreticos.

Catholicum tumido iactat ſe Battauus ore;
Nauiget ad nigri regna melampodij,
Anticyraſq́; bibat totas, purgetur vt illo
Barbara qui ſtolidus pectora faſtus habet.
Vos Bataui, vos Catholici? quibus impia Roma eſt,
Et meretrix Babylon, & Sodomæa domus?
Tum vos Catholici, cùm nox lux, atraq́; creſſa,
Cæli dicentur Tartara, Disq́; Deus.
Non, non: Catholicus, Bataui mihi credite, nemo eſt,
*Quàm** PAVLVM *noſtrum qui putat eſſe* PETRVM.

*Pontificem.

De caſtâ Poëſi.

Nil niſi virgineum, Lector, mea Muſa propinat:
Nam Cyprij laſciua tela caculi
Non hic vlla ſonant; non hic quæ frænat olores
Patis ocellis ludit, aut ludit iocis.
Ludimus; ingenui verùm intra clauſtra pudoris:
Excedere hæc, non ludere eſt, ſed lædere.

Ad B. FRANCISCVM.

Cùm genus aligerum dicis FRANCISCE *ſorores,*
Fratres, lanigerum, cornigerumq́ pecus;
Scilicet exiliunt, & blando murmure grates
Reddit ouis, dulci & carmine reddit auis.
Nec dubito, fandi fieret ſi copia, fratrem
Teq́ vocaret auis, teq́ vocaret ouis.

CAELVM NON SOLVM,
Scitum R^mi Caroli Philippi Rodoanij Brugenſis Epiſcopi.

Audite gentes vltimæ,
Vel quæ rigetis Arctico
Aquilonioq́ ſub Ioue;
Vel quæ caletis ignibus
*Talis apparet. ** Diſci rubentis, & ætherem*
Perfulgurantis lampadis:
Noſtiſne Rodoanium?
Illum cui ore in aureo
Aurea perennè voluitur
Vox iſta, CAELVM NON SOLVM.
Hoc manè, ſerò, domi, foris,
Hoc ambulans, hoc & ſedens,
Hoc cœnitans, hoc & ſtudens,

Cùm

Cùm purpuram ſumit dies,
Cùm ſera ponit, hoc ſonat:
Siue hora currit lucida,
Seu nigra currit, hoc ſonat:
Hoc ianua, hoc & vitrea,
Hoc inſula, hoc & annuli
Hoc abacus, hoc & ſcrinia,
Hoc & ſigilla, & icones,
Hoc non ſuperba ſyntheſis,
Hoc ſymbolum ferunt libri.
Res mira certè, & pluribus
Miranda rugis, pluribus
Canenda per mundum tubis.
Quid ergo? in annos poſteros
Iam magne Præſul nomine
Vocaberis mihi nouo,
Non te vocabo Carolum,
Non Brugidarum Præſulem,
Clarúmve Rodoanium,
CAELVM *vocabo, non* SOLVM!
Hoc inde erit nomen tibi:
Quotieſq; plantis accidam
Hierarchicis pauens tuis,
Dicam, nec abſque lachrymâ,
Dulciq; rorans gaudio,
Saluto CAELVM *non* SOLVM.

Pygmæi Epitaphium.

Hac tibi Pygmæo domus eſt æterna ſepulto,
Parua quidem, domino ſed tamen apta ſuo.
Vixiſti, paruis poteras cùm currere in armis,
Nunc Palamedæo victus ab vngue iaces.

Fila tua tantum fuerant ſubtilia vitæ,
Neret ea vt ſpeculis de tribus vna ſoror;
Sed tamen & tenuem diſcerpſit forfice lanam,
Et quæ vix potuit fila videre, ſcidit.

Scipio Maior, de Clypeis.

Nil mihi vobiſcum eſt, ignaua hinc cedite lamnæ,
Ite aliò clypei, vos leuis Afer emat.
Mars ego Romanus; tunſa hac iacet Africa dextrâ;
Scuta gerat læuâ, dextera læua cui eſt.

Scrupus.

Seſquipedalis ſum, Iudaica, Graia, Latina,
Inq; pedis medio pars mihi pulcra roſa eſt;
Tres habeo dentes, Graium vnū, vnumq; Latinum,
Tertius Hebræi de canis ore venit.
Si me non dicis, dicis; ſi dixeris, erras:
Cuncta Deus faciat quæ queat, iſta nequit.

De Thaliâ ſuâ.

Verſibus in noſtris nulla eſt ampulla, tumenſq;
Pulmo, non ſtomachus, non calidum igne iecur;
Non dens, non vnguis, non ſæua Atrêaq; bilis,
Hipponactêi ſannaq; nulla ſalis:
Non hîc naſcentis color eſt, vuaq; puellæ
Semirubens pallor, ſemiciniſq; rubor;
Improbus ille color, turpi quem Zoilus ore,
Quem gerit ore Bion, quem gerit ore Theon:
Non vllum hîc pinſit crepitante ciconia roſtro,
Non vllo hîc rhoncho naris adunca ſonat:
Denique ſimiolus, coruus, vulpecula nulla hîc:
Hæc modò ſi mala ſunt, noſtra Thalia bona eſt.

In

In DEIPARAE & D. BERNARDI effigiem, cui vulgò aſſcriptum, Monſtra te eſſe Matrem.

Quid eſſe poſſit hac tabellâ dulcius?
MARIA dulcis, dulcis hic BERNARDVS *eſt;*
Eſt mellis huic, eſt lactis illi copia;
Lactiflua mater, filius mellifluus;
Quid eſſe poſſit hac tabellâ dulcius?

Bos Bethlemiticus, ad Cælites.

Vah! quid Agenorea Bos poſſidet aſtra puella?
Pellite Calicola ſidus; adulter erat.
Purus ego, cum CHRISTO *olim, cum* VIRGINE *Matre*
Bethlemio in ſtabulo viuere dignus eram.
Tunc ego, tunc calidas afflabam leniter auras
Ad Pueri cunas cùm fera ſtaret hyems.
Ibant ad Pharios; ibam ad Pharios comes agros,
Sarcinulis ſanctis & pia terga dabam.
Mox fio & pretium; CHRISTI, MARIAEq́; *ſuaq́;*
Pro vitâ, IOSEPH *vendidit ære meam.*
His meritis, Superi, cælum peto; cedat adulter,
Et Bos ſim cælo, qui fueram ſtabulo.

Aſinus ſtabuli Bethlemitici.

Cornipedes fuluum frani qui manditis aurum
Cedite, non vllus ſe mihi iactet equus.
Numen ego his oculis vidi; lunauimus iſtos
Ante Deum poplites. quis mihi certet equus?
Frigus erat, noſtra fecerunt gutturis aura
Mitiùs vt ferret flabra Boréa Puer.
Cùm gemeret, triſti certè ſimul ore gemebam;

Et mihi guttabant lumina flente Deo.
Quin & Iacobida Fabro, non Arcade greſſu,
Quidquid opus, Cererem, flumina, ligna tuli.
Ligna tuli? nihil hoc; cæli terraq́; Monarcham
In Pharios diâ cum Genitrice tuli.
Iam ſcio me laudas, & Equi me nomine donas:
Nolo; plus Aſinum eſt eſſe Tonantis Heri.
*Me laudare voles? Aſinus vocer aureus; *ille vt*
Impurus noſci deſinat atque legi.

* Appuleij.

In Larum Friſium, Iudicem bonum, virum malum.

Prudens & catus es Lare,
Iudex iuſtus, & integer,
Et plebi clypeus tuæ:
Idem potor & helluo es.
O quem te Lare dixerim!
Magnum. Porcius es Cato.

M. Tullij Ciceronis tumulus.

Hic Tullî cinis eſt; cui ſi ſua lingua daretur,
Diceret hæc Romæ paucula verba ſuæ:
O vrbs ſæua lupa! quondam te ſanguine Fratris,
Sanguine nunc maculas te ſcelerata Patris?
Sicne paludati Ciceronis? ſicne togati?
Conſulis atque Ducis ſiccine colla metis?
Innocui? fidi? facundi? denique Tullî?
Iræ propriâ cui res publica ſemper erat.
Sed noſtro certè queror hæc de ſanguine fruſtrà,
Sanguine cùm memini te maduiſſe Remi.
Nempe & nutricem, & ſequeris fera Roma parentē:
Sanguinea hæc, atque hic; Romulus, atque Lupa.

Qua-

Quatuor Elementa quid in homine efficiant,

Terra, Vnda, Aura, Ignis, ſunt corpore quattuor hoſtes,
Hinc nobis Faſtus, Duritia, Ira, Venus.
Vnda parit Venerem, ventoſâ Faſtus ab Aurâ eſt;
Duritia è Terrâ eſt, Ignibus Ira venit.

Rarus Amicus.

Nondum alter Pylades, nõdum alter natus Oreſtes:
Rara eſt in terris fidus amicus auis.
Cuilibet ergo caue, nudes ne pectus amico:
Hic Damon poterit craſtinus eſſe Theon.
Tam citò nunc certè mutatur amicus in hoſtem,
Quàm citò mutatur nomen ΕΡΩΣ *in* ΕΡΙΣ.

Lex & Lis.

Filia lex litis; bona filia, peſſima mater:
Filia lis legis; mater bona, peſſima nata.

Ad Io. Brantium Philologum, de Muſis ſuis.

Omnia ſi laudas mea, Branti, cœcus amore es:
Omnia ſi culpas, cœcus es inuidiâ.

De temporum noſtrorum vitiis, ad Odonem Roſianum.

De tribus ſupereſſe nil metallis,
Nil fului, niueiq́, Cypriiq́,
Tota at ferrea ſæcula eſſe noſtra,
Sæpè, Odo, gemis ingemisq́ fruſtrà:
Gemis quòd tuba, Martiumq́ cornu,
Vicos & trepidas volet per vrbes,
Horrida, horrida, bella, bella, cantans;

Gemis tela perambulare ſyluas,
Paſſim & iurgia, feruidaſq; rixas,
Sæua & prælia non deeſſe linguæ;
Luporumq;, canumq;, vulpiumq;
Noſtris moribus immigraſſe mores.
Sunt hæc, ô Odo, veriora veris,
Sunt, ſunt, & dolet, & pudet, pigétque;
Sed horum, ô bone, cauſſa quæ malorum eſt?
Patent vulnera, nec patet medela:
Imò iam patet; vnica hæc medela eſt:
Fient aurea ſæcula, aufer aurum;
Nam ſunt ferrea ſæcla, propter aurum.

De B. Ignatio Loiola.

Loiolam *vt toto vidit ſplendeſcere mundo*
Phœbus, & Heliacas ſpargere ab ore faces;
En mundi noua lampas, ait; diſcedere certum eſt,
Terra etenim Soles non capit vna duos.
Audiit, & rutilum quatiens caput æthere in alto
Rex Superûm, aſtrifero reddidit iſta polo:
Quò fugis alme Phanes? pullos cur ſumis amictus?
Ora quid obnubis flammea? prome caput.
Sol eris, at non ſolus eris: Loiola *iuuabit;*
Tu terris, hominum Sol erit ille animis.

Mnemoſyne mater Muſarum.

Cur te, Mnemoſyne, pingit ter littera terna?
Ter terna eſt, inquit, filia docta mihi.

Amos Petriſonius Batauus non Batauus.

Battauus eſt, nec craſſæ auris, nec mentis opacæ,
Sed ſubtilis Amos, & habens in pectore lyncem;
Hunc Batauilaudant, ſed non ego: Degenerauit.

Mollis,

Mollis, Dura, Femina.

Vt Trigamus cecinit * *ter quino in carmine Vates,* * Metam.
Facta cinis Semele eſt, facta lapis Niobe.
Facta cinis Semele eſt: quis credat? non ego, Naſo.
Femina durior eſt, fiat vt vlla cinis.
Facta lapis Niobe eſt: quî poſſit femina? numquam.
Femina mollior eſt, fiat vt vlla lapis.

Ad Marianum, de Camillo auaro.

Quòd benè ſeruet opes, laudas, Mariane, Camillum.
Scrinia laudari ſic, Mariane, ſolent.

In Afrum pauperem & arrogantem.

Vnius dominus cùm vix ſit ceſpitis Afer,
Prædiolum ſtultus vendidit; emit equum:
Tantum gaudet equo: cur tantum gaudeat, audi;
Ciuibus vt poſſit celſior ire ſuis.
Sed lepidam Nemeſin! cùm ſit longiſſimus Afer,
Et ſit nanus equus, Afer eques pedes eſt.

Virtus & Ventus.

Maſcula quòd Virtus muliebri pingitur ore,
Quodq; leues Venti maſculea ora gerant;
Non ideò tumidis iactet ſe femina verbis,
Nec generoſa viris purpuret ora pudor.
Dicta per Antiphraſin ſunt olim plurima priſcis;
Nos hæc credamus picta per Antiphraſin.

In Tumulum M. Antonij Mureti.

Hoſpes ſta, tacituſq; aurem arrige; namque Muretũ
Fama hîc eſt cinerem poſt ſua fata loqui.
Credere nec pigeat; nam tanti Rhetoris, & tam
Doctioris, mutus qui queat eſſe cinis?

Grandæuo, Optimoq́ue Parenti ſuo D. Ghiſberto Bauhuſio, Strena.

Ite procul curæ, diſcedite pectoris umbræ,
I mea nox, & lux lætitiæ alma veni.
Dic Bernarde io, bis io, ter io, quater io,
Numina nam precibus ſunt pia mota tuis.
Oraſti ſeros genitori Neſtoris annos,
En Superi ſeros exhibuêre dies.
Nónne vides? certè; iam quadrageſimus illi
Bis rediit Cancer, bis rediitq́; Caper;
Non frons eſt caperata tamen, nō mens labat, aut pes,
Non illum vires deſeruêre viri:
Cygnorum niueæ ſunt illi ad tempora plumæ,
Sed manet in mediis os roſeum niuibus:
Verq́; hyeme in mediâ eſt, & Maius menſe Decēbri;
Eſtq́; tripes ætas, ſed tamen ipſe bipes.
Verne Senex, tibi fulminiger de nubibus Ales,
Remigio Phœnix plaudit & ipſe ſuo.
Ergo ego ſic Superos non ficto comprecor ore,
Vt vel cuncta mea dent tibi fila colus.
Viue, vale; tum qui nunc annus proximus inſtat,
Sit tibi Ariſtarchus, ſit tibi Ariſtoteles.

In effigiem Petrarchæ duplici lauro cincti.

Præcincte ianitrice Cæſarum lauro
Petrarcha magne, fronde Theſſala Daphnes
Phœbiq́; amantis; cincte duplici ſerto,
Latio, Italóque; illa, illa quam geris laurus,
Vates ſueta ceteros coronare,
Non te coronat, ipſa te coronatur.

Fran-

Franciſci Flori Pictoris Fortuna.

Apellis ille, & æmulator Zeuxidis
Florus, ſuperba nomen ingens Belgica,
Volubilem cùm pingeret Fortis rotam,
Pinxit videntem, ſed chiragricam Deam:
Videt ſat, inquit, ſed ſatis dat nemini.

In luctuoſum IVSTI LIPSI obitum.

Sunt buſto in Pario, ſunt qui tumulantur eburno,
Sunt qui marmoribus, LIPSIVS *in lacrymis.*

Aliud.

Cur pia Mnemoſyne rorant tibi fletibus ora?
LIPSI *flere iubet me pia mnemoſyne.*

De Galbulâ puero Grammatico.

Galbula Grammaticæ ſemeſtris tiro palæſtræ
(O multi ſplenis fabula, vera tamen!)
A ſocio nuper, dum ſit ſine ſanguine pugna,
Vrgetur, Mortis quod putet eſſe genus?
Eſt commune duûm, dixit: quod ſic probo, Mortem
Fœmina, vir, fecit; fœmina, vir, patitur.

In quemdam qui malis artibus nobilitatem ſibi opeſque parauit.

Purpura nunc, olim te ruſtica gauſapa texit,
Factus es hamatis Prætor Equeſq; dolis.
Nunc tibi quæruntur ventura inſignia Genti,
Stella, Aquila, Cedri, Lilia, Caſtra, Roſa;
Quæritur & Genti breue Symbolon: accipe quod vis,
Sed Momorenciacum ne capias *ΑΠΛΑΝΩΣ. *ſine fraude.

Quid Columba & Serpens, ad Marinum.

Vt nulli noceas, columba ſias;
Vt nemo tibi, ſis, Marine, ſerpens.

Ad dulciſſimum Puerum IESVM.

O mundi princeps facies, pulcherrime rerum!
O Puer auratâ cæſariate comâ!
Non amo te, IESV, *ſi poſſim dicere quantum:*
Tantum amo te, tantum, mi PVER, *vt taceam.*

Ad Fabium Neomyſtam, de Sacerdotum dignitate.

Myſta Fabi, ſacro nuper qui lotus oliuo
E Cerere æternum nunc facis ire DEVM:
Cerne apicem, culmenq́; tuũ; quam prenderis arcem!
Aſpice quantus Athos! te tamen ille minor.
Ex quo ſacrifica potarunt chriſmata palmæ,
Et nitet in ſanctâ pulchra corona comâ;
Iam Regum trabeata premis, baccataq́; colla,
Inq́; tiaratos ſunt tibi iura Duces.
Ipſe tuis Cæſar genibus minor; ipſe Philippus;
Felix auriferi cui natat vnda Tagi,
Gemmiferas cui purgat aquas niger Indus, & omnes
Diuitiis Auroræ cui properantur opes.
Sic placitum Superis, ſocco ſeruire cothurnos;
Parq́; Sacerdoti nil, prius eſſe nihil.
Deſpice, ſub pedibus totus tibi ſternitur Orbis;
Suſpice, quod videas nil niſi Numen habes.

Sere, Metes.

Quæ ſerimus, metimus: vetus hæc & publica vox
Si ſero lina, meto; far ſero, farra meto. (eſt:
Spicea dona ſero, Cereris meto ſpicea dona;
Hanc ſeruat conſtans annua terra fidem.
Non hæc Chriſtigenis lex eſt: contraria namque
Quàm ſerimus, metimus; Pſalmicen iſta canit. Pſ. 10. & 125.
Gaudia qui ſerit hîc, pœnas metet in Stygè: pœnas
Qui ſerit hîc, cælo gaudia magna metet.

Quæ viri fortis patria.

Omne ſolum forti patria eſt: fortem excipe nautam;
Pontiuagis nautis omne ſalum patria eſt.

In Macrum immitis ingenij hominem.

Neſcit flere Macer, tenerâ nec fronte pudere,
Dicere nec blando mitia verba ſono:
Durus homo certè, mediâ velut erutus Oſſâ,
Cuiq; riget medio Caſpia corde ſilex.
Stemma tamen iactat ceu priſcum & nobile: nempe
Pyrrhâ eſt matre ſatus, Deucalione patre.

Philoni Cordio, Poëtæ eximio, amico ſingulari.

Quis ſyluam in ſyluas? quis in æquor deferat vndas?
Mel quis Ariſtæo? poma det Alcinoo?
Aſſidet inſano qui fecerit; hæc, Philo, cauſſa eſt.
Quòd quæ mitto aliis, non ea mitto tibi.
Si mea mel, ſi poma, & ſylua, & ſint tibi lympha,
Tu mare, Ariſtæus, ſylua es, & Alcinous.

S. BARBARA.

Barbara ſum, non ſum: miti ſum pectore Virgo;
Sed qui me genuit, barbarus ille fuit:

Ille

Ille meo tragicum rubefecit ſanguine ferrum,
Et Pater, & Lictor, meſſuit enſe caput.
Sic ferus ille fuit: mihi leni lenius amne
Ingenium, & miti mitius eſt oleo.
Me quicumque vocat, venio Patrona vocanti,
Et lætam mæſto porrigo Diua manum;
Aegrorum miſeris pronas do queſtibus aures,
Et lacrymas ſequitur lacryma panè mea.
Tum ſubiti fallax lethi quos opprimit hora,
Sacramentorum munere Diua iuuo:
Gloria nam noſtra hæc; præſens ego Barbara credor
In deſperatis mortibus auxilium.
Hoc ægri, hoc vrbes, ramoſa hoc compita clamant,
Omnibus hoc templis pulpita ſancta ſonant.
Ergo ego tam mitis, cur dicar Barbara, mitte
Quærere; quòd non ſim barbara, facta docent:
Sed Parca vt parcunt, vt Luci lumine lucent,
Vt Bellum eſt bellum, ſic ego Barbara ſum.

Ad Regulum, de Suffeno quodam.

Regule quid frendes? vili quid ringeris irâ?
Suffenum quemdam, vatis vix nomine dignum,
Naſonem ſeſe populo iactare ſecundum?
Sit Naſo, modò de Ponto quoque, Regule, ſcribat.

Homo Bulla.

O doctus Puer, in ſalace conchâ
Lucrinâ, Siculáve, Belgicáve,
Sarranâ, Cypriáve, Perſicáve,
Qui primus docuit ſalire Bullam!
Et tam, mirificumq́, dædalumq́,
Iuſſit ſurgere de luto nitorem!

Huc

Huc huc, mi Puer, en tibi quod optas:
En hic tortilis, en adunca concha,
Ponti in cæruleis gelata campis:
En Mephitica gutta, qualis infià
Per nigras pigra repit vnda ripas:
En haſtilia, tullioſq́ laues:
Hæc cape arma Puer, cituſq́ doctum
Inſpira calamum. capeſſit arma,
Complexumq́ corallinis labellis
Inſpirat calamum. Morare Bulla?
Moraris pigra? quid morare? clauſa eſt
Omnis carcere turbulenta Fratrum
Turba, & Aeolio furit ſub antro;
Pax nunc vel folio eſt arundiniq́.
Prodi Bullula, bella Bulla prodi.
Prodit, prodit io. Eoa qualis
Quæ noctem ſepelit, diemq́ ducit,
Virgo comta venit; rubens pyropis,
Flauens chryſolithis, virens ſmaragdis,
Hinc ianthina, lutea, alba, glauca,
Inde coccina, fulua, ruffa, ruſſa.
Sic & Bullula cùm ſemel corusca
Hauſit fulmina flammea diei,
Vultus mille rapit, tot ei colores
Depingit radiis volans Apelles.
Hinc pallet violámque, amaracúmque,
Hinc roſam rubet, igneamq́ caltham,
Hinc flauet, viret hinc, & inde liuet,
Cærula, aurea, lutea, albicánſque,
Fulua, flammea, glauca, ruffa, ruſſa;
Tandem mittitur ire Bulla in auras,
Et toto ſinitur natare cælo;

Quam

Quam circum pueri & canunt puellæ,
Bella Bullula, bella, bella Bulla,
Bella, Bullula, bella, bella Bulla.
Mox ſi cui puero, aut cui puellæ
Acceſſit ſatias, nouamq́; poſcit,
Hanc ſenem vocitans, aniculámque;
Illam, eheu, necis inſciam doliq́;,
Tangit aut pueri, aut mala puella
Flatus vnicus, & labaſcit vnico.
O Homo, ô homo, Bulla, Bulla, Bulla es!

Ad Linum, de noſtri temporis Helenis.

Sæpè me, Line mi, ſoles rogare,
Cur ſpreto roſei decore vultus,
Noſtræ ſic modò palleant puellæ;
Non porphyriacis genis, labriſq́;,
Vt quondam Antiope, & Lacæna imago;
Tota at pallidula & cadaueroſa,
De ruptis velut exeant ſepulchris.
Cauſſam mens mea repperit latentem,
Cauſſam repperimus, (ſed ô ſuperbam!)
Vt pulchræ, Line, ſint vel in ſepulchro.

Ad Syluiam quaſillariam.
Diuitem eſſe, cui ſatis eſt.

Viue colo contenta tuâ, bona Syluia viue,
Et te Reginam Cæſaridemq́; puta.
Namque domum, laticem, & Cererem, pallámque, togámque,
Denique quod ſatis eſt, dat colus vna tibi.
Plus dare Fortuna nequeat tibi tota crumena;
Namque Hermi, & Gangis totius, atque Tagi,

Sce-

Sceptrorúmque, Tiararúmque, Coronarúmque,
Finis hîc & meta eſt, totaq́; ſumma, SATIS.

In amicos ollares.

Vita Cœnipetas, vages Gnathones,
Nec blandos licet, æſtimes amicos:
Illis dum calet olla, amor calebit;
Frigebunt citò, ſi culina friget:
Non te, ſed tepidum colunt caminum;
Illis, fumus vbi eſt, ibi eſt amicus.

De temporibus noſtris, ad Victorem.

Sæcla ferrea, Victor, eſſe noſtra
Soles clamq́; palamq́; clamitare;
Tecum ſentio, ſentioq́; contrà:
Nam ſunt ſaxea, viliora ferro.

Tumulus ALEXANDRI FARNESII, Belgicæ Gubernatoris clariſſimi.

Quis cubat hîc? Princeps, factis & nomine Magnus
Pellæum referens: hoc ſatis, Hoſpes; abi.
Stáſne etiam? quam flentem hîc cernis, cætera dicet,
A fletu vt poterit Belgica Nympha loqui.

M. Tullio Ciceroni in exilium miſſo.

Cùm Latiâ, Tulli, pepulit te liuor ab vrbe,
Romaq́; Romanam linquere iuſſit humum;
Ah queîs tunc lachrymis, quibus & ſingultibus, ora
Maſcula turpaſti, Patriciáſque genas!
Pelleret immeritò quod Patrem Patria, quódque
Interdicta forent ignis & vnda tibi.

Hæ

Hæ voces tunc, Marce, tuæ: ſed quàm modò velles,
Interdicta forent ignis & vnda tibi!

Anima & Caro.

Quæris, cur Animâ Caro fortior? accipe cauſſam:
Hîc Carnis patria eſt, hîc Animæ exilium eſt.

De Stimulo Diuini Amoris D. BONAVENTVRAE, ad Pamphilum.

Iſaiæ 6. *Pamphile, Seraphicâ ſi vis igneſcere prunâ,*
Huc ades, hunc Stimulum perlege, Amoris opus.
Hic tibi ſic tenerum fodiet, mi Pamphile, pectus,
Vt mox è tenero purpura corde fluat.
Nec tenerum tantùm, potis eſt & frangere durum,
Imperfoſſa Iſthmos ſi cui pectus erit:
Et tibi ſi ferrum eſt, fiet ſera ferrea, cera;
Et ſi ſint multo corda ligata gelu,
Ilicet ignis eris: frangit Liber iſte, domatq́;
Quodlibet & marmor, quamlibet & glaciem,
Quoſlibet & ſilices, & ferrum quodlibet, omnem
Duritiem Libycam, frigus Hyperboreum.
O Superi! parui quæ tanta potentia Libri eſt!
Ah, ah, quid patimur, Pamphile, quid patimur?
Sentis quàm ſtimulat? quantis calcaribus vrget
Ad iuga virtutum? quàm fodit atque ferit?
Sentimus certè: at pigri, quò nempe vocamur,
Nec meus hic Aſinus, nec tuus ibit Equus.

De Vitâ, & Roſâ.

Vnam multa Roſam cingit ſpina: Euigenarum
Hæc vita eſt; læta hîc paucula, multa dolent.

Regi-

Regibus quis imitandus.

Regibus exemplum damnor ſtatuiſſe Neronem:
Hac ego pro culpâ palleo, nec rubeo;
Nunc etiam voueo hoc, imitari ſceptra Neronem
Omnia; Quinquennis ſed meus ille Nero eſt. Traiani dictum.

In Rhetoricos libros Cypriani Soares.

Thrax licet aut Arcas fueris, pinguíſve Batauus,
Iapetionida deficientis opus,
Ora cui puero non caſtigauit Apollo,
Nec Latio tribuit digna ſonare foro,
Huc ades, & Soareſiis quæ tradita chartis
Perlege non ſegnis, lectaq́; mente tene.
Tum calamum vitreis Tulli laue fontibus; ille
Ex Arpinatis purior ibit aquis.
Mox tibi Romuleæ veniet facundia linguæ,
Et fies trepidis gloria magna reis;
Per te cauſſa cadet, fuerat quæ proxima lauro,
Eloquio ſtabit non benè firma tuo:
Per te, non nati repetent ſua tecta, Tomitæ,
Quiq́; breues Gyaros, longa ſepulcra, colunt;
Denique de Batauo Fabius, de Thrace Pericles,
Arcade de craſſo Tullius alter, eris.

In Stellam, ſtellati cæli aſpectu mirè recreari ſolitum.

Cæruleâ in tunicâ quoties nox fulget, & æthram
Pallida nulla tegunt vela volantis aquæ;
Lampadij ſed enim campi, qui ſidera paſcunt,
Phoſphoreas promunt cæliuagáſque Pharos;
Tum tum nulla mora eſt, pictas ſe, Stella, ſub auras,
Proripit: Hem, ſtatis, cæli oculi atque mei?

State

DIVÆ, OPTIMÆ, MAXIMÆQ.

MATRI-VIRGINI

MARIÆ

ADMIRABILEM HVNC,

VNIVS LIBRI VERSVM,

VNIVS VERSVS LIBRVM,

CHRISTIANVM PROTEVM,

tot ora ſcilicet, quot cælum ſidera, gerentem
(verti enim poteſt, millies, bis & vicies,
ſenſu ſaluo & Heroici carminis lege)
noſtri in cæli Reginam affectus
monumentum hoc ponimus ſempiternum.

TOT TIBI SVNT DOTES, VIRGO,

QVOT SIDERA CÆLO.

DEO OPTIMO MAXIMO
ÆTERNI DEI FILIO
CHRISTO IESV
MVNDI SERVATORI
PROTEVS

è variis Sacrarũ litterarum locis depromtus, priore longè admirabilior; verti enim poteſt 3 6 2 8 8 0 0. ſcilicet, tricies ſexies centies millies, vicies octies millies, & octingenties.

REX[a], DVX[b], SOL[c], LEX[d], LVX[e], FONS[f], SPES[g], PAX[h], MONS[i], PETRA[k], CHRISTVS.

[a]Apocal. 19. [b]Matth. 2. [c]Malach. 4. [d]Michææ 4. [e]Ioan. 1. & 8. [f]Zachar. 13. [g]1. ad Timoth. 1. [h]ad Epheſ. 2. [i]Pſal. 67. Daniel. 2. [k]1. ad Corinth. 10.

Crux

Crux bonorum.

Dulcis vita piis, & purè eſt mellea; quando
Nec Crux deliciis caret.
ANDREAE fratrem, PETRI fratrem aſpice; rident,
Tollunt in Cruce iubila.
Et Crucifixorum dena aſpice millia; rident
Pleni pectora gaudiis.
Caruleaſq; genas MACARI, pallentiaq; ora
Cerne SERAPHICI PATRIS;
Nubila non cernis, quamuis pallentia cernis;
Intus gaudia, gaudia.
Nempe ex quo CHRISTI Crux olim lectulus, inde
Iam ſunt deliciæ Cruces.

Vxoris Loth punitio.

Obſcœnam Gomorrhæ hyemem, cùm flãmeus imber
Furuaq; pix, torto turbine miſſa polo eſt.
Mugieruntq; auræ, ſtrauitq; tricuſpidis ignis
Pentapolitanas dira ſagitta domos,
Omnia cùm promſere armamentaria cæli
Spicula, & indomitum perdomuêre nefas.
Iuſſus vt hæc fugeret, fugit cum Lothide Lothus:
Neu' redeant oculis, lex datur: illa redit;
Vtq; coronatam flammis circumſpicit vrbem,
Heu miſera! heu oculos ſenſit habere ſalem!
Mox & tota ſalem Lothis bibit; & ſapientem
In ſtatuam, inſipiens femina verſa fuit.

Ad Valentem, de ſuis hiſce Epigrammatibus.

En promiſſa, Valens, Epigrammata: nuda ſed illo
Quem velles ſtimulo; non ſunt arguta, fatemur:
Tu tamen exſpectas: iam ſunt Epigrammata. ſallũt.

De iiſdem, ad Zoilum.

Ecce mei veris ſunt primi hi Zoile flores;
Hos igitur Violas dicere iure licet.
Vtq; ego non dicam Violas, tu Carmina noſtra
Eſſe facis Violas Zoile, qui violas.
Sic etenim totus pugnat tibi Muſicus ordo,
Vt placeant nulli quæ tibi cumq; placent;
At ſi quid liuens arroſeris ore canino,
Hoc vatum concors vtraque palma probat.
Quas violas Muſas, violas nos; quaſq; videmus
Dente tuo roſas, credimus eſſe roſas.

BER-

BERNARDI BAVHVSII
è Societate IESV
EPIGRAMMATVM SELECTORVM LIBER III.

Cor ſuum, ſpretis floribus, CHRISTO Poëta offert.

PALLENTES *violas, immortaleſq; amaranthos,*
Et caltha aureolas, Phœbiſequaſq; comas,
Reginaſq; roſas, & florum lilia Reges,
Albaq; narciſſi, flauaq; texta croci,
Iridáque, & nardum, ferrugineumq; hyacinthum,
Et quidquid florum denique Chloris habet,
CHRISTE, *tibi pleno meditabar fundere cornu,*
Veris opes volucres, deliciaſq; breues:
Iamq; ardens ibam totum tibi ſpargere Maium
Purpureum, praſinum, coccineum, croceum;
Nam Maij omnigena pluma, omnigeniq; colores,
Et multa in gremio florea meſſis erat.
Hanc mihi ſed ſubitò vertiſti in pectore mentem,
Et viſus tacitâ es ſic mihi voce loqui:
Mitte roſas manibus vates meus; altera dona
Poſcimus; hæc olim Panq; Paleſq; tulit.
Altera dona Deo vero, ſunt altera ſerta;
Non faciunt capiti talia ſerta meo.

Cor peto. Io dabitur, dabitur cor dulcis IESV!
Mille darem, IESV, *ſi mihi mille forent.*
Eia cor, egredere: an clauſa eſt via? pectora rumpe,
Rumpe moras, rumpe & viſcera, & egredere.
Egreditur. Salue, ô animæ pars optima noſtræ!
Vitæ delicium, principiumq́ meæ!
Corculum, io, gaude; felix venit hora, Tonanti
Quâ dare te, (fallor) reddere te poteris.
Ergo nunc viola i, melior violâ hoc mihi cor eſt:
I amaranthe, mihi hoc cor amaranthus erit.
Puniceæ ite roſæ, melior roſa nam mihi cor eſt:
Liliolum i, melius liliolum cor erit.
I narciſſe, mihi melior narciſſus erit cor:
I hyacinthe, mihi hoc cor hyacinthus erit.
I croce, cum nardo, calthaq́ ac irides ite,
Cor mihi caltha, crocus, nardus, & iris erit.
Corculum, io, IESV, *ſume hoc, mi dulcis* IESV;
Deq́ hauſtum latere hoc in latus abde tuum.
Viuo ego, non ego iam, viuit Naſareüs in me:
Ille mihi ſolus corq́ animamq́ facit.
Et vos Adamidæ, vos ô mecum pia Chriſto
Corda date. O, qui dat, quàm ſine corde ſapit!

In pulcherrimam VIRGINIS-MATRIS, PVERIQ. IESV ex ære imaginem.

Empyrei Regina potens, Princepſq́ palati,
Gloria cæruleæ, ſtelliferæq́ domus;
Aſpice ſidereis de collibus, aſpice Virgo
Æra hæc in vultus tam benè ducta tuos.
Nónne ſtupes, quàm te fabrè muta æra loquantur?
Quàm non mentita eſt vlla tabella minùs?
Aſpice, ſic oculos, ſic ora, manuſq́ ferebas;

Hæc

Hæc ibat circum tempora vitta tibi:
Sic roſei fluxère ſinus, ſic palla fluebat;
Errabant rutilæ ſic ſine lege comæ:
Deliciiſq́; tuis, ſic, ſic MARIA *arridebas;*
Sic quoque ridebant deliciæ, ille, tuæ.
Vbera ſic ſolita es tua porgere lactea Nato;
Et ſic ille tuis ludere in vberibus.
Aſpice vt hîc rides, (nam rides;) aſpice vt arctis
Oſcula das, (nam das;) aſpice vt ille rapit:
Scilicet ad vitam propiùs, neque cæla Myronis,
Nec Coæ veniant, Phidiacaq́; manus.
O vera! ô mendax! ô certa! ô falſa tabella!
Fallit nulla magis, nulla tabella minùs.

MAGDALENA, Scæuola.

Mutius errantem dextram ferus ignibus vſſit;
**Si non erraſſet, fecerat illa minùs:* *Martial. l. 1. ep. 78.
MAGDALA *peccarat,* IESVM *pòſt fortiùs arſit;*
Si non peccaſſet, fecerat illa minùs.

S. STEPHANVS Protomartyr.

Sub lapidum ſæuo imbre, ſonantibus vndique ſaxis,
Quas, ô, quas Stephanus fundit ab ore preces!
Saxea bella inter, quæ pacis verba profatur!
Quamq́; reas nulli percupit eſſe manus!
Parce, inquit, IESV, *parce hæc ad crimina cæcis;*
Non illis ſceleri ſiat mea fata precor.
Hæc ſanti, mirum quis riſus inambulet ori!
Lunati quàm lux blanda ſupercilij!
Quis toto in STEPHANO *necis ardor! gaudia quanta,*
Exiliantq́; oculis, exiliantq́; genis!

Síccine amat lapides? ſic certè: nónne corona
Ornari multo pulcra velit lapide?

SERAPHICO FRANCISCO, quinque ſacris ſtigmatibus inſigni.

Non nequam, FRANCISCE, *bonus Dominóque fidelis*
Luce 12. & 19. *Seruus eras; plagas cur rear eſſe tibi?*
Dignáne feciſti plagis? digniſſima certè:
PLAGIS *digna iſtis nam tibi vita fuit.*

B. FRANCISCI XAVERII vox.

Eia DEVS; *ſatis eſt, ſatis eſt* DEVS: *ignibus uror;*
Tolle animam, aut ſi vis viuere, tolle facem.

Nocturnæ potationes.

Rubere dignum eſt: ipſa nam rubet Fama
Plenum pudendi nuntium ferens probri;
Potare quoſdam nocte Principes totâ,
Eph. 6. *Dormire luce. O Principes tenebrarum!*

In Hunnos, VRSVLANARVM Virginum interemtores.

Barbariem ſæuis tigridum nutricibus Hunni,
Et Pantherinis ſuxtis ab vberibus,
Aut patribus certè de rugitoribus orti,
Biſtonios vrſos vincitis atque lupos.
Síccine? Nympharum tot millia, viuaq; lilia
Inſanâ metitis barbaricaq; manu?
Millia tot Nympharum? Hei, hei! crudele fuiſſet
De prato vel tot lilia demetere.

Quis

Quis Amicus?
Ad Philonem Cordium.

Non nuda vox Amicus eſt, non caſſa nux,
Dilecte Cordi; non, amabilis riſus
Blandiq́ nictus; non ocelli ludij,
Et dulcè flammans frontis aurea lumen;
Sint byſſina licet verba, Serum vellera,
Paſtiq́ cuncta quæ loquare ſint flores,
Sint plena mellis, plena ſint amoribus
Luminaq́. & ora, & verba: facta ſi deſint,
Iam nuda vox Amicus eſt, & caſſa nux:
Cernitur Amicus amore, more, & ore, & re.

Ad eumdem, de Feminâ.

Noxia quæ non eſt, ô Cordi, femina? lædit
Quæ mala, quæq́ bona eſt; Penelope, ac Helene. Iliad. & Odyſs. x
Nec de Cygnigenâ tantùm ſunt funera mœchâ,
Sunt & de caſtâ funera Penelope.

Ilias in nuce.
Ad Paulum Palmerinum.

Iliadem magnam paruâ in nuce Paule videbis,
Hæc duo ſi patiens carmina noſtra legis:
Atridæ gemini, Laërtius, Hector, Achilles,
Aeneas, Priamus, Troia, Lacæna, Paris.
Ilias en, nuce clauſa vna eſt: niſi, Paule, negabis,
Aut hanc Iliadem, aut carmina noſtra nuces.

Maſſo Poëta Iber.

Ad calices nuper, ducendaq́ pocla vocatus,
Gloria purpurei Maſſo poëta Tagi,
Bacchéos poſtquam latices, ſuccoſq́ Falernos

Suxerat, & liquido mens fuit iſta Deo ;
Concuſſit ſacrum pectus, Phœbumq; citauit ;
Muſas, antra, lyras, fontis aquas, & equum,
Omnia ſollicitans vno pro carmine ; fruſtrà,
Sicca in tam madido pectore vena fuit.
Sed tandem facilis Naſo, ſic ora reſoluit ;
Bibite felices, atque hilares viuite.

De Fortunæ conſtantia.

Credite mortales, non eſt Rhamnuſia, qualem
Sapè facit pictor, ſapè poëta facit,
Mobilis, inconſtans, mendax, & perfida ; non eſt
Lubrica, nec tereti ſtat ſuper orbe leuis ;
Fida eſt, & ſtabilis : probat hoc Sulmonis alumnus ;
Semper, ait, conſtans in leuitate ſuâ eſt.

Medicus.

Res miſera Medicus eſt, cui numquam benè eſt
Niſi malè ſit quàm plurimis.

Roma.

Marte DEVS *nullo, nullâ eſt ſuperabilis arte,*
Ille licet Latius, Graia ſit iſta licet:
Numquid Roma doles, ſemper quæ vincere ſueta es,
Nulla quòd inuicto eſt danda catena DEO:
Sed ne, Roma, dole: non ille inuictus Amori eſt ;
Vertere Roma, Amor es ; vincere verſa potes.
Tu rerum Domina es ; placuit ſic Altitonanti,
Vt rerum Dominum vincere verſa queas.

Hæretici inſoleſcentes puniendi.

Turba Lemanna ſacras ſpernit PETRI *impia cla-*
O, gladiū PETRO *da modò,* PAVLE, *tuum! (ues;*

Ad

Ad Aulum Cœnobiticam vitam nuper amplexum.

Gratamur, Aule, plaudimus bonum factum:
Fallax, malignum, ſaculum reliquiſti;
Sacer cucullus induit caput nuper,
Duroq́ʒ fune molle iam latus cinxti,
Opes, amici, ſpeſq́ʒ, reſq́ʒ permagna
Tibi eſt relicta; at plus tibi relinquendum eſt:
Gerro, Thraſoq́ʒ, garruluſq́ʒ vixiſti;
Vano Thraſone, garruloq́ʒ nunc exi:
Rex Monachus eſt; Regnum eius, Aule, Sigêum.

In pigritiam Domitij adoleſcentuli, literarum humaniorum ſtudioſi.

Abſque labore nihil, Domiti, nihil abſque labore:
Vox vetus & vera eſt, Abſque labore nihil.
Ipſi cælicolæ vendunt ſua cuncta labore,
Nec niſi calloſis præmia dant manibus.
Pulchra quidẽ Virtus, ſed Sole & puluere fuſca eſt;
Sudatrix Diua eſt, otiaq́ʒ alba fugit.
Otia tu ſequeris, Domiti, piger; exue pigrum:
Quid pila, quid ſomnus, nuxq́ʒ, trochusq́ʒ dabunt?
Tolle animum vilem, vili tellure iacentem;
Atque vt magna feras præmia, magna velis.
Quid quereris, non vlla tibi quòd præmia dentur?
Et nulla in totâ ſit tua palma ſcholâ?
Segnis ὄνος donec fueris, ne præmia ſperes:
Aſpira, veniet mox tibi pulcher Honos.

Frons ſæpè fallit.

Nulla fides fronti eſt: vultu hic Plato, mẽte Choræ-
Ille eſt Therſites corpore, mente Plato. (bus;

Omnia contemſi, quærens cæleſtia: fallor,
Nil ego contemſi; cuncta caduca Nihil.

Herodes infanticida, in tabulâ furens depictus.

Cerne, Hoſpes, rabidum Herodem, ſed lumine caſsũ.
Cur? arſiſſet ab his ipſa tabella oculis.

Poëta ad Muſam ſuam.

Serpere te Momi dicunt, nimiumq; iacere,
Increpat & ſoccos ille vel ille tuos:
Ne tamen hoc teneras vrat tibi, Muſa, medullas;
Serpunt & violæ, & dulcia fraga iacent.

Ad Poſthumum, blandæ, ſed peſtilentis linguæ hæreticum.

Dulcia ſunt, ſed plena dolo tua, Poſthume, verba;
Vnde piis à te, perfide, multa fuga eſt.
Nec tamen, heu, nemo eſt, quem blando decipis ore,
Quemq; columbinis illaqueas oculis.
Nam dum blandiris, ſic vulpinaris, vt atrum
Fel ſub melle bibant, qui tua verba bibunt.
O latronem animum! quò perdas, Poſthume, plures,
Aurea furca tua eſt, byſſinus eſt laqueus.

In Fortunam.

Siccine in humanis ludis, Sors perfida, rebus;
Et ſanctâ bellum cum ratione geris?
Diues, prolis eget, Priamus Dux; pignora Codro
Ter tria ſunt; prolis non eget, æris eget.
Vertere cæca Tyche, da cui rapis, & rape cui das;
Codro aliquid Priami, Codri aliquid Priamo.

Ad Morantium omnibus omnia annuentem.

Rem mihi te gratam credis præſtare, Moranti,
Quòd nutus ſequeris, verbaq; noſtra, tuis.
Fallere; res nimiùm putet, nimiumq; moleſta eſt,
Omnia conueniant quòd tua dicta meis.
Eia, aliquando nega, dic contrà aliquando Moranti,
Ne quis, cùm loquimur, nos neget eſſe duos.

Agrippina, Nero.

Pocula ſæpè ſui bibit Agrippina Neronis,
Tutò nec ipſis ebibenda viperis:
Sed docto liquidam vicit medicamine peſtem,
Succoq; pota læſa non eſt Colchico.
At ſcelus, vt peſtem toties ſine peſte bibiſſe
Videt Parentem; vina commutans aquis,
Perdere ſperat aquis, nequiijt quam perdere vino:
Ad vitreas venire Baias imperat,
Fallaci tædâ, mentituraq; carinâ;
Sed naufragam ſorbere Pontus noluit,
Innantemq; rati ſecura tradidit Actæ.
Quid tum tyrannus? rugiit leo Nero,
I citò lictor, & hoc ferro mihi percute matrem.
O flenda mors Simonidæis lachrymis!
Flere tamen nequeo: cur tam mihi cornea fibra,
Quæris? recordor illius, Modò imperet.

Mortis Genus, & Iconiſmus.

Feminei generis cùm ſit Mors; illa virili
Ore tamen pingi, Zeuxidis arte, ſolet.
Femina debuerat pingi; cur femina non ſit,
Hac eſt ingenio cauſſa reperta meo:

Mors

Mors nigra, mors turpis, mors lurida; femina nulla (eſt
Quæ nigra, quæ turpis, luridaq́ eſſe velit.

In Mæuium inuidum.

Non vlli vitio locus in te, pallide Mæui, eſt;
Nam quantus, quantus, quantus es, Inuidia es.

In Aprum Cretenſem, eundemq́ue mendaciſſimum.

Vnguibus à teneris, primaq́ à veſte genarum
Mentiri didicit, Cretibus ortus, Aper.
Succreuêre doli barbâ creſcente; biſulca
Quæ fuerat puero, lingua triſulca viro eſt.
Engonaſi credas illum ſub ſidere natum,
Tam rara infido promitur ore fides.
Sed tamen hoc mirum eſt; cùm nō vult fallere, fallit;
Non fallit, cunctos fallere quando volet.
Nam cùm mentitur, loquiturq́ Sinonia verba,
Mille vocans teſtes in ſua dicta Ioues,
Non fallit; nil veri iſto ſperamus ab ore;
Fallit, cùm veri vel duo verba refert.

Roſſo diuiti auaro Strena.

Ductrices anni Iani micuêre Calendæ,
Non inſperatæ quæ tibi, Roſſe, micant:
Tempus adeſt, tibi quo miſeri tondemur amici,
Et poſcis notas annua dona manus,
Cùm ſit Partha domus, Tyrioq́ ſuperbiat oſtro,
Clauſaq́ Mygdonias arca flagellet opes.
I puer, ad vatem. Lunâ currente bicorni? Dialogus.
Curre, ſuis currat luna bicornis equis.
Impulit ille forem. Nam quis tam manè? Ego Roſſo

 A pe-

A pedibus, veſtros munera poſco lares.
Nonne tibi? Domino dixit. Tam manè fatigat?
An nunc eſt Codrus, qui modò Crœſus erat?
Non reor; at nimium pulchro iecur vrit in auro,
Et fuluo miſerum pectus amore terit.
Dic ſodes, Roſſo qua menſa? Neronia. Qua nox?
In plumâ ponit verſicolore caput.
Fors deſunt gemmæ? Gemmâ bibit. Aurea lana eſt?
Aurea, bisq; Tyro lota, bis amne Tago.
Nilne igitur deſit Domino? Nil Hercule. Roſſe,
Quid mittam? deſit Nil tibi, mitto nihil.

Ad Lycen virginem admodum credulam.

Papa obiit, viuit: viuit Rex Sarmata, vixit:
Luna fugit Perſam; fabula, Perſa fugit.
Non tetigit, tetigit portum Perüana carina:
Auro merſa ſuo eſt; fabula, ſalua natat.
Vicit Iber Batauum, vicit Batauus Iberum:
Pax Aquila eſt; non eſt, Turcica ſigna canunt:
Mille Logos alios, quos ſpargit Fama per vrbes,
Et tacitos populo non ſinit ire dies,
Cuncta Lyce credis; variat tibi pectus in horas,
Alternantq; animo ſpeſq; metuſq; tuo.
Proſpera Fama venit? tu liquida gaudia gaudes:
Mœſta venit? frons eſt non ſine nube tibi.
Quid dicam, virgo? cùm te ſic auribus omnes
Circumagāt homines, Amphora pulchra Lyce es.

Aſellus Chriſtifer. *Lucæ xix. cap.*

Auritâ & turpi, fateor, ſum matre creatus,
Et ſtirps Arcadici non generoſa viri:
Sed Dominū tulimus, Solymam cùm ſcanderet; vnde
Noſci-

Noſcimur, & famâ vincit aſellus equos.
Famâ cedit equus Phrygius mihi, Bucephalúſque,
Cumq; Eoo, Aethon, cum Pyroente, Phlegon.

Thus.

Sæpè rotaturum de nigro fulmina cælo
Placo Deum, orbicremam ſuſtineoq; manum.
Qui poſſim id, quæris? dicam: ſunt fumea thura;
Fumo terrigenûm crimina celo meo.

MAGDALENA ſub Cruce.

MAGDALA *ſub Cruce flês, dic Pictor, cur tegit ora?*
Dum tegitur, meliùs pingitur iſte dolor.

Ad Laurum: Quid animo quietem, quid amicos pariat.

Vnde pax mihi tanta, Laure, quæris?
Vnde hoc in pelago tumultuoſo,
Tam molli, placido, fauente, læto,
Decurrat mea nauicella curſu,
Nullo turbine, fluctibuſq; nullis;
Vnde pax mihi tanta, Laure, quæris?
Diſce, quod didici, lubens docebo.
Ex quo multa fero, queror q; pauca;
Ex quo pauca loquor, premoq; multa;
Quæq; nigra videntur, alba credo;
Quæq; nigra feruntur, alba dico;
Nec hoſtes numerare, Laure, poſſum;
Nec charos numerare, Laure, poſſum.

Qualis ducenda vxor, ad eumdem.

Aiunt marita te ſubire vincula,
Dilecte Laure; vertat, ô vertat benè!

Benè

Benè cadat alea! ſit tibi carcer leuis!
Sed obſequentem, nec grauis ſupercili,
Et virginem, ſuaq; gaudentem colo,
Suoq; tantùm, Laure, notam limini
Memento capere; compedum leuiſſimam.
At nolo doctam, nolo doctam feminam;
Turbas datura eſt docta, ſe virum geret:
Cælo vnica eſt, & vnica hæc haſtam gerit.

In Philoſophaſtrum.

Per ignota mihi probare nota,
Per incerta ſoles probare certa;
Benè eſt, ô Sophe: prodeamus oro
Cùm dies calet, & ſerena cæli
Flammans mœnia Cynthius pererrat,
Oſtendam tibi Cynthium lucernâ.

In eumdem.

Certa probas dubiis, fuſcis clariſſima, nota
Ignotis, dici vis tamen vſque Sophus:
Morio ego dicar, pueris ſim fabula; Solem
Si monſtret medio noſtra lucerna die.

In Publij Virgilij Georgica.

Dum canis Agricolûm, Publi, ſqualentia regna,
Sarculaq;, & falces, vncaq; raſtra ſonas,
Aureus in ferro es, nec ponis rure cothurnum,
Semper Patricia eſt, pictaq; lingua tibi;
O dîum os Publî! ſed dic mihi, maxime vatum,
Si ſic arua canis, qualiter arma canes?

Richar-

Richardo Burgo, genere, bello, doctrinâ claro.

Et bello, & ſtudiis clares, Richarde; tuiſq;
In manibus mutant haſta liberq; vices.
Bellacem, & doctum, quòd non te Pallade natum
Credimus, hæc cauſſa eſt vnica, Virgo Dea eſt.

CALVINVS,
Anagramma,
LVCIANVS.

Quòd nomen vnum poſſident;
Caluinus impiiſſimus,
Et Lucianus impius,
Germanitate criminum:
Id eſſe factum credite.
Et hic, & ille apoſtata,
Chriſtiq; deſertor gregis;
Vterque riſor Numinis;
Vncis vterq; naribus,
Styloq; luſit improbo;
Vterque nigris moribus,
Vitâ ſues, linguâ canes.
Et Lucianum denique
Canes uorarunt efferi:
Caluinus at (Satanico
O digna mors Apoſtolo!)
Voratur à fœdiſſimis
Pedi- (quid impedis pudor?
Sine, vindicem Deum loquar)
Voratur à pediculis.

Hære-

Hæretici vt parentes colant.

Scis vt hæretici colant parentes?
Scindunt vomere ſancta templa, ſulcant
Cœmeteria: ſic colunt parentes.

CAROLO V. Imperatori, à PAVLO III. Maximo dicto.

Auſtriade Princeps, numeros qui Principis omnes
Impleſti factis, CAROLE diue, tuis:
Qui manibus miles, pedibus Dux, pectore Conſul,
Et tantùm exemplis Induperator eras:
Pacificus Salomon, cùm buccina rauca taceret;
Cùm fremeret, victor, bellipotenſq; Dauid.
Sunt Libycæ Lunæ, ſunt Gallica Lilia teſtes,
Armaq; Saxonij ſub pede plauſa Ducis;
Tum ſtolidæ ſectæ nigri tonſiq; Mariti,
Armauêre tuas, Dux Alemanne, manus;
Et verum Alciden Alemannica repperit hydra,
Vſta tuo ferro, CAROLE, ſecta tuo.
Audiit hæc PAVLVS, macte inquit CAROLE, macte,
Eſſe nequis Magnus, Maximus, inquit, eris.

Ad B. STANESLAVM COSCAM.

Angele mi, Angele mi, dulciſſime mi Angele ſalue:
Nam te cur aliter STANESILAE vocem?
Nempe tibi pectus torrebat Seraphicarum
Flumen flammarum, Cherubicuſq; calor:
Et quanti, & quales fuerint tibi pectoris ignes,
Infuſa toties teſtificantur aqua.
Nam quoties, ad cæli arcum tua brachia tendens,
Poſcebas lachrymis ſuppliciiſq; Deum,
Tum flagrare genæ, tum lumina ſcintillare;

Intus

Intus Dardana fax, totaq; flamma Phrygum.
Quin Phrygiis flammis maior tua, maior vt auctor;
Nam Troiam vſſit homo, ſed tua corda DEVS.

Diſcincti Nepotis Proſopopœia.

Quid me beatius annifer Titan videt,
Quacumque rutilâ verberat terram face?
Nec illigatum eſt triſtibus curis caput,
Nec ſparſa canâ ſunt pruinâ tempora;
Adhuc aquoſus exulat venis hydrops,
Nec hunc vel illum aut hanc vel illam diſſecat
Latente ſerrâ Naxij morbus Dei.
Me tamen amyſtidas graueſq; cantharos
Nemo Falerni fortior ducere meri;
Nam ſunt perenni quaſſa vino tempora,
Et verna numquam deſerit caput roſa:
Auro cubamus, & ſedemus, & edimus,
Bibitq; noſtra ex Indicâ gemmâ ſitis.
Viue Epulo, viue, breuia carpe gaudia.
Iam nunc canorâ perſonet buxo domus,
Phariiſq; ſiſtris, tinnuliſq; cymbalis,
Citharis bicornibus, cauiſq; barbitis,
Doctiſq; duri nil ſonare nauliis.
Vos feſta, ſocij, verba mecum ſpargite,
Et ſpineas roſeo lauite curas mero.
Si riſit vlli, riſit à primis mihi
Fortuna cunis, & Sororibus dedit
Vitæ trahenda ſtamina ex auro mea.
Troiane Porce, lurco, venter non homo,
Nepos Apici, purpurate ſimie,
Sine mente felix; cur, Epulo, cur ſic tumes?
Vt auream, denſeq; barbatam colum

Tar-

Tardante dextrâ depleat Lacheſis tibi;
Sunt fila tamen, ô ſtulte, quæ Diuæ trahunt,
Sunt fila, non Cytoriæ aut Phrygiæ trabes,
Pilæve Tanari, aut Caryſti marmora,
Non ſaxa, non ſunt æra: fila, fila ſunt.

Moſes in Tabulâ.

Legiſerum in tabulâ Moſem Iudæus habebat:
Emturit hanc Paulus: Quid dare, Malche, iubes?
Pende quaterdenos. Non pendam perfide; non ſic
Mens hebet, vt ſeruum pluris emam Domino:
Terdenis olim CHRISTVS *ſtetit impie; tu pro*
Moſe, quaterdenos me dare Verpe iubes?

Philippi Rubenij Antuerpiani
viri doctiſſimi Epitaphium.

Hic eſt Rubenî, quidquid ex humo venit,
Homo ſub humo, ſuaq; terra ſub terrâ:
At alta mens, ſoliq; celſa contemtrix,
Virtuſq; rara, & Erudicio rara,
Romana penna, Tullij æmulus ſermo,
Propertiano parq; pectini pecten,
Et magna, meritis ſed tamen minor, Fama,
Ille, ille denique, ille Rubenius verus,
Non ceſpite hoc, brutoq; clauditur ſaxo.
Per ille Graia fertur, atque Romana,
Per ora Ibera, Galla, perq; Germana,
Antuerpianis & geretur in labris,
Antuerpianis & legetur in libris,
Dum ſtabit Vrbs, dum corniger fluet Scaldis.
Nunc hoc habete carmen, & domum ferte:
Rubenius hîc eſt, hîc Rubenius non eſt.

In

In Damnam bibacem.

Aere grauis Damna eſt, (alieno ſed grauis ære)
Et genitus claro (ſed ſine lege) toro;
Potor aquæ, (ſed vitigena;) ſic, vt modò Damnam
Omnis, Doliolum, picta taberna vocet.
Abſumſit vino gemmas ſex; gratus Iacchus
Sex naſo gemmas reddidit ecce nouas.

De duobus Poëtis.

Tuſci Daphnidis, Albij Britanni
Sic ſunt carmina: repperire menda
In illo, mihi crede, nulla poſſis;
In hoc, quærere menda nulla poſſis.

Ad Angerianum leuiculum.

Vſque mihi comes es; per me licet Angeriane:
Verùm ſi noſtro vis lateri eſſe latus,
Adde ſalem verbis, ſalibus parcè vtere, voci
Pone modum, & pondus moribus adde tuis.
Nec volo te, nec nolo: hoc tantùm: mî comes ille
Qui leuis eſt, grauis eſt; qui grauis eſt, leuis eſt.

Pecunia.

Cur cruce ſignetur rixoſa pecunia, ſat nos
Vita docet; multas dant miſera æra cruces.

In Medicaſtrum quemdam Dindymum.

Omnibus in morbis offers te, Dindyme, nobis
Hippocratem; nos te malumus Harpocratem.

Lætis dura, duris læta miſcentur, ad Ponticum.

Semper ineſt lætis quiddam, mi Pontice, fellis;
In duris quiddam, quod iuuat, eſſe ſolet.

Certe

Cerne roſas Paphias, iuncta omnibus horrida ſpina eſt,
Omnibus at ſpinis non ſua iuncta roſa eſt.
Sed melior Deus eſt Naturâ, Pontice; cunctis
Namque animi ſpinis addidit ille roſam.
Seu duris igitur, ſeu lætis vtere rebus,
Spinis mixta roſa eſt, ſpinaq́ mixta roſis.

In Vdonem ſeniculum nequiſſimum.

Omnia longa odi: breuis Vdo es, te tamen odi;
Vdo Suſannæis improbior ſenibus.
Qui culpas vno tot alis ſub pectore, Lethe
Quot ſub ſulphureis flammea voluit aquis.
Tu calicum remex, tu nauita ſympoſiorum,
De Damali palmam, Pantolaboq́ bibis.
Tu noſtri Natta es, Catilina, & Clodius æui;
Et Caci tibi ſunt, Autolyciq́ manus.
Heu quæ monſtra facis? quæ te torquata flagellat
Anguibus Alecto? quæ Dea noctis agit?
O odio benè digne meo, breuis Vdo; ſed vt ſis
Dignior, an citò fur, in cruce longus eris?

De Plauto.

Metra habet, & numeros, Fauſtino iudice, Plautus;
Iudice Meſſallâ, nec metra, nec numeros.
Dum ſibi ſic pugnant, & linguæ in iurgia ſurgunt,
Soccipedemq́ Vmbrum culpat hic, ille probat:
Ipſe rogor, quod dem pūctum, Creſſúmne, nigrúmne;
Num pede vinctus eat, num pede liber eat?
Tollo manus, Phœboq́, ô, da mihi ſcribere, dixi,
Non numeris numeris, Plauti, ametriſq́ metris!

In

In Othonem, præpoſterè ientare & cœnare ſolitum.

Manè vorat pullos, vix ouo veſpere cœnat:
Manè ergo cœnat, veſpere ientat Otho.

Platone docente ridere vetitum.

Argolicis quoties, vel cæca ſophiſmata ſoluens
Vel vera rimans Plato tonabat pulpitis;
Lex erat, atque omni laudari pollice digna,
Arctiſſimis habere riſum in vinculis.
Paremus, diuine Plato, riſumq; tenemus,
Oriq; frena, lupoſq; duros ponimus:
Et, dum vera feres, aut quæ contermina vero,
Silebimus, ſilebimus, ſilebimus:
At ſi Animal nos definis implume, bipeſq;,
Ridebimus, ridebimus, ridebimus.

Quid Poëta.

Non infaceto Ludio nuper ioco
Riſit Poëtas; dicere pudet, ſed lubet,
Cùm ſe rogaſſet, ipſe reſpondit ſibi:
Quidnam Poëta eſt? Res, Poëta, heteroclita eſt;
Tum maximè ſapit, furit cùm maximè.

In Baroſſam nobilem, indoctum.

Non Alpha nouit, non Iota Baroſſa,
Nec neſcit hoc neſcire ciuium nullos;
Tamen ille purpuratus atque torquatus
In ſigmate omni, circuloq;, menſaq;,
Baroſſianum ſtemma iactat antiquum,
Gentemq; magnam? ſtulte quin taces? nulla eſt
Antiquior, maiorq;, gente ſtultorum.

BER-

BERNARDI BAVHVSII è Societate IESV EPIGRAMMATVM SELECTORVM LIBER IV.

Aſpirat ad cæleſtem patriam.

SIDEREI colles, Diuûm fulgentia templa,
Aureaq; innumerâ tecta coruſca face,
Elyſium æterni Veris, Maijq; perennis,
Lilia quod pingunt perpetuaq; roſæ,
O, ego te quando! quando mea patria cernam!
Et tua ter felix aurea ſcamna premam!
Hic vbi mel ſine felle, omni ſine nube voluptas,
Hîc vbi nocte dies, vitaq; morte caret.
Nos valle hac lacrymarum, hac in lacrymarũ valle
Heu miſeri, quantis mergimur vſque malis!
Prælia, paupertas, hæc noſtra præmia vitæ,
Cura, labor, morbi, denique triſte mori!
Portio nulla boni datur hîc mortalibus ægris,
Cælitibus regnis portio nulla mali.
Non igitur voueam te dulcis patria? certè
Tempora lucis eant, tempora noctis eant,
De penitis vnam te ſuſpirabo medullis,
Viuetur bipolo donec in orbe mihi.
O amor! ô deſiderium! mea fax! meus ignis!
Cur me ſic vris? cur? quia tam procul es.

Cur

Cur CHRISTVS MARIAE, MARIA CHRISTO vt plurimùm iungatur.

Vt tormenta ſuis appingunt ſingula Diuis,
PAVLO *enſem*, STEPHANO *ſaxa, crucémque* PETRO,
AMOSIDAE *vati ſerram, clauamq;* IACOBO,
HIPPOLYTO *ſtimulos*, EVSTATIOQ. *bouem*,
Immanes TROPHIMO *boias, lora horrida* THYRSO,
BLANDINAE *taurum*, COSTIADIQVE *rotam*.
Aetnaeum FIDEIQVE, SPEIQVE, AGAPAEQVE *caminum*,
Armenias THECLAE *tigridas, atque leas;*
Purpureis hac vt ſuerunt appingere Diuis,
Symbola martyrij certa cuiq; ſui :
Sic cum Bethlemio mater Naſareïa nato
Cum MARIA *ſemper pingitur ille ſuâ.*
Non procul eſt CHRISTVS *(circumſpice) ſi propè* VIRGO *eſt;*
Non procul eſt VIRGO, *ſi propè* CHRISTVS *adeſt.*
Vtq; PETRO *ſua trabs*, PAVLO *ſuus haret vt enſis,*
Sic MARIAE IESVS : *ille ſua, illa ſuo.*
Cur ita? martyr erat CHRISTVS, *martyrq;* MARIA,
Quiſque & martyrij mutua cauſſa fuit.
Martyrium MARIAE *pendens fuit in cruce* CHRISTVS,
Martyrium CHRISTI *ſub cruce* MATER *erat.*

Quàm peccata omnia, caudata
inprimis, vitanda ſint.

Vt raua mater Romuli,
Remiq́; ſpurca nutrix,
Timetur imbelli gregi,
Pauido gregi balantûm;
Vt mille cinctum mortibus
Caphareum horret nauta,
Nymphaq́; ſemicanis procul
Latrantia fugit ſaxa:
Sic, Chriſtiani, ſic decet
Nos omne crimen fugere.
Fugiamus illud Pegaſis,
Fugiamus & quadrigis;
Fugiamus illud palmulis,
Fugiamus atque velis.
Caudata ſed præ relliquis
Peccata deuitentur.
Caudata ſunt, ne neſcias,
Poſt ſe, peracta, ſemper
Quæ noxiam caudam trahunt,
Detractio, Iniuſtitia.
Quæ cauda? RESTITVTIO.

Mendicus.

De DEO *loquor libenter, non libenter audio.*

Ad Philœnum, & Hydrophilum, vinoſum
alterum, alterum aquæ potorem.

Grata Philœne tibi Septembri plena liquore
Pocula; at Hydrophilus ponit in amne ſitim.
Gutture pugnatis; pugnat quoque forma colore,
Vnaq́;

Vnaq́ frons ver eſt, altera triſtis hyems.
Hydrophilo roſea pinguntur ſanguine mala,
Alba Philœne tua ſub cute turget aqua.
Agnoſco Nemeſin: Bacchi tibi ſanguis in vndam,
Hydrophilo in roſeum vertitur vnda merum.

Puer IESVS nudus, ſpinis coronatus, crucem baiulans.

Vrunt ſaxa pedes, humeros miſerabile lignum,
Vrit & heu, tenerum ſpina cruenta caput;
Vrit mœſta fames, vrit ſitis ægra, ſalutis
Vrit me nimiùm feruida cura tuæ.
Quid mirum, tantis vror quando vndique flammis,
Si Boreæ temnens frigora nudus eo?

In Senatum ituri, affectus pro curiâ ponunto.

Vnum triplexq́ Roma quod Numen colit,
Vnum triplexq́ Numen hoc pius colo,
Sanctiſſimum, puriſſimum, caſtiſſimum;
Adulterum, omniprocumq́ deteſtor Iouem,
Saturnium execror, eiero Tarpeïum,
Totumq́ deſpuo; Curiæ tamen velim
Stare ante ianuam, Iouem Poſitorium.

MICHAEL. LVCIFER.

Eſto humilis, qui ſidereas vis ſcandere ſedes,
Faſtus Tænarij Ditis ad antra trahit.
Hoc probat aſtriferâ MICHAEL *qui mãſit in aulâ,*
Hoc monet æthereâ lapſus ab arce Draco.

De cuiuſdam inuenuſto & longo carmine, cui nomen Elephas.

Inter Apollineos optans ſibi nomen olores,
Theſſalicaq́ ardens cingere fronde caput,

Anguimanum quidam laudauit carmine barrum,
Et luca cecinit millia dena boui.
Tam magnum Smintheus elephãtem riſit, & omnis
Muſa, puelliferi turba nouena iugi.
Mnemoſyne contrà; Res, inquit, digna cachinno eſt:
De barro bardus, de boue bos cecinit.
Sed quem vos magnum ridetis, rideo paruum;
Maior Minciada eſt hoc elephante Culex.

De Paridis iudicio.

Piniferis quondam nemoroſa in collibus Ida
Certauit, Phrygio Iudice, nympha triplex:
Iudice me, fruſtrà; nam quid tu regia Iuno,
Quid certas Paphia glauca puella Dea?
Quid petitur Iudex? totus ſic iudicat Orbis:
Forma carens Veneris, nulla placere poteſt.
Ergo tua vt, Iuno, vt vincat tua, Pallas, imago,
Non vincent, veſtro vincet in ore Venus.

De Echone.

Qua Satyriſcorum, qua capripedum Faunorum,
Mænalijq́; amor eſt garrula Nympha Dei,
Non mihi Nympha placet; faſtoſa, & tetrica virgo eſt,
Et ſubſannatrix, mima, proterua, loquax.
Iuſſa prior fari, numquam prior ipſa loquetur;
Vt tibi reſponſet, plus ſatis oris habet.
Si ſaluere iubes, ridet malè grata ſalutem:
Pro ſalue tibi va, vox inimica redit.
Læſa ſalutabit; quis credat? dira minare,
Dic, Fera Nympha caue, tum tibi dicet Aue.

De egregiâ Brugenſium puerorum infantiumque pietate. Ad Reum[mum] Carol. Phil. Rodouanium Bruganæ Vrbis Epiſcopum.

Bruga vetuſta Protomyſta nobilis,
Carole Philippe Rodouanidûm decus,
Mirare mecum puſiones Brugicos,
Adeoq́ plenos mentis intellectulos
Primis in annis. ecce qui certo pede
Signare nondum lubricam ſciunt humum,
Non ore totum fabricare verbulum,
Infante bucculâ in Dei laudes meant:
Et Vni-trinum Fulminatorem ſonant,
Fabrumq́ cæli IESON, *& terris fabrum,*
Puerperamq́ VIRGINEM, *& ſurſum piis*
Secreta templa, & ſuppedaneas domos;
Sine carne Mauros, & cygneos Angelos;
Niueumq́ Fas, & criminis nigrum Nefas.
Hæc cuncta, quæ vel ſæpè neſcit vltima,
Hic prima vita nouit; hæc quadrimuli,
Hæc trimuliq́, bimuliq́ cantitant.
Crede Rodouane Carole, & credis, ſcio;
Nuſquam, Leonis Belgici per oppida,
Bullata, lactens, tenera, plus ætas ſapit.
Sapuêre quondam ſeriùs viri Phryges,
Hîc nec puelli ſerò, Carole, ſapiunt.

De Cordulâ virgine ieiuniis apprimè deditâ.

Paſcha erat: & ternas exegerat ordine luces
Cordula, non vllo paſta puella cibo;
Dum tandem lachrymis, & queſtu victa ſuorum,

Puris cum puro furfure prandit aquis;
Femineoq; mares animos in corpore geſtans,
Nec ſe furfuribus nec ſatiauit aquis.
Quid facis, ô Virgo? bibe dulcia, cruſtula ſume,
Et benè fac genio dura puella tuo.
Dulcior, illa inquit, ſitis hæc mihi flore Lyæi eſt,
Libo Mopſopio dulcior iſta fames;
Dulcior eſt IESVS, *pro quo ieiunia ſeruo,*
Nec ſoluam, veniat dum mihi ſumma dies.
Siccine, mi IESV, *pro te tam dulce famere eſt?*
Quàm dulcis cælo menſa futura tua eſt!

Temperantia.

Ite Galenia pharmaca,
Et pilulæ & mala pocula:
Is bonus eſt medicus ſibi,
Qui fuerit modicus cibi.

Ad Cupidinem.

Ne me, ne Paphio ferias, Puer improbe, telo:
Immò feri, pando corda, Cupido feri.
Eſt auri, eſt plumbi cuſpis tibi; me pete plumbo:
Metamorph. 1. *Plumbea namque, Odi, eſt; aurea cuſpis, Amo.*

De Poëſi extemporaneâ. Ad Lauſum.

Tres ego, ſed tu trecentos
Lauſe verſus fabricas,
Vnicâ, breuiq; luce;
Qualis hiſpidi Capri,
Piſciumve, vel madentis
Suenit eſſe Aquarij.

Curre,

Curre, curre magne Vates,
Me iuuat lentum ſequi:
Tarda quercus eſſe malo,
Quàm repens cucurbita.

Ad Zoilum.

Carminibus ſpeculum ſupponam, Zoile, noſtris:
Saltem erit hîc aliquid, quod placeat; tibi tu.

Honor.

Vmbra Honor eſt; veterum ſic vox eſt priſca Sopho-
Hoc omnis docuit barba ſeuera Stoa: (rum:
Hoc doctis ſonuit Plato ſyluis: Eſt Honor vmbra;
Cùm fugis inſequitur, cùm ſequeriſq; fugit.
Quòd ſi Honor ipſe vmbra eſt; quid Honoris ſpes? minus vmbrâ eſt.
Vmbram finge vmbra; ſpes id Honoris erit.

In rerum nouarum auidum.

Num quæ mira habeam, num quæ noua, quæ tibi narrem,
Vſque rogas; ſtulta eſt hæc tibi in aure ſitis.
Hæc mea mira, noua hæc mea ſunt, quæ narro libenter;
Factus Homo DEVS *eſt, factaq;* VIRGO *Parens.*

Plauti Scena Soſiana.

Ridere quoties, frontiſq; rugas ſoluere,
Oriſq; ducere, Phœbi libet Sororibus,
Duos iocoſi Plauti Soſiam legunt.

In Medicos iocus.

Multa vetant Medici, ſanæ ceu noxia vitæ;
Hunc piſcem, has carnes, hæc fuge vina. Legi:

Dicunt, non faciunt; monitor bibit ac edit omnia;
Quæq́; aliis vetuit, non vetat ipſe ſibi.
Fercula nulla timet, quæ dat mare, terra, vel aër;
Bacchi vel Cereris pocula nulla timet.
Matth. c.23. Dicunt enim, & non faciunt.
Sic, cùm non faciant Medici, quæ plurima dicunt,
Nónne Phariſæos dicere iure licet?

Vini vſus diſſuadetur, aquæ ſuadetur.

Vitreo liquidi
Rore Acheloi,
Sobria ſocij
Labra rigate;
Albaq́; fluuiis
Pocla bibantur:
Frangite rubri
Cymbia Bacchi,
Longumq́; vale
Luxurioſis
Dicite vinis:
Sint ſatis vndæ.
Iam tibi Chiâ
Dulciùs vuâ
Argentipedes
Sapient fontes;
Cæcuba ſapient
Cryſtallinei
Lympha Rheni,
Tremulæq́; Moſæ
Properantis aquæ:
Si modò IESV
Sis diſcipulus;

Nam

Nam Diſcipulis
Iam nunc olim,
Dulcis IESVS,
Dulce in vinum
Mutauit aquas.

Ad Momum.

Quò, ſcelus, Ariſtarchêa, quò Lycambêa
Fers arma Mome? ſanguinarium Theta,
Obelumq́ triſtem, ſpongiamq́ lethantem,
Cui minaris? méne? me petis Mome?
Abſiſte; fruſtrà es; nil tyrannica lima,
Iſtiſq́ rugis naribúſque debemus.
Nil hic, miſelle, quod ore corneo rodas,
Aut patruis quod ſaue verberes verbis;
Auriga mollis mollium columbarum.
Non hic mouetur, Cypridiſq́ quam culpes
Hic ſolea nulla: incedimus cothurnati.

C. Iulio Onos è Liparâ, pennas nido maiores extendenti.

Segnior Arcadico cùm ſis Liparae caballo,
Perq́ pigrum corpus ſerpat tibi plumbea vena;
Et tua ſit, pauidis quanta eſt audacia damis:
Tu tamen & ceras veteres, Romanaq́ iactas
Nomina, auoſq́ tuos ad Iulia ſtemmata ducis.
Credimus; & cogit virtus tua, Romula certè;
Credimus, & dium de te ceciniſſe Maronem Eclo. 8.
Semper Onos, nomenq́ tuum, laudeſq́ manebunt.

In Venatores Nannium & Polum.

Dexter Nannius eſt, Polus ſiniſter;
Gaudet artibus hic & hic Diana.

D 5 *Gaudet*

Gaudet lauibus hic & hic ſagittis,
Gaudet figere & hic & ille ceruos,
Et citi leporis fugam morari,
Et damæ volucris tenere curſum,
Aprum ſternere, collocare taurum.
Sed non arte pari: Poli ſiniſtra
Redit ſanguine purpurata multo,
Et cerui ex animâ bibit vel apri,
Tinctâ rore, vel hoc, vel hoc, vel illo;
Nanni dextra nec hoc, nec hoc, nec illo:
Segnis dextera, nec ferire docta
Imbellem leporémve, damulámve,
Hinnulúmve, cuniculúmve blandum,
Aut ſi quid ſiliis iugiſq; in altis
Viuit mitius innocentiúſque:
Segnis dextera, nec ferire docta,
Quamuis pulchra minetur: vnde tota
Hoc nunc Vrbe volat, Polo ſiniſtra
Dextra eſt, dextera Nannio ſiniſtra.

In Moſcum mendicum.

Moſce quid ara petis? vili quid de ſtipe viuis?
Alcidæ neruos, oſſa Milonis habes.
Vah pudeat! ſum pauper, ais; mentire: ſuperſunt
En bini cenſus, Dextra, Siniſtra, tibi.

In amicos fluxæ fidei.

Quis hos amicos dixerit,
Quos ſerus idem diuidit,
Qui manè iunxerat dies?
Quos efficit Vatinios
Lana caprina quæſtio?

Fuge,

Fuge, Lector, hæc, ſi quid ſapis,
Fuge hæc amare pectora;
Fuge hæc diaria corcula,
Tam lubricâ & fluxâ fide;
Fuge hos ſuauiludios,
Plumaq́; plumeos magis,
Magisq́; vitro vitreos.
Non hoc amare dixeris;
Hoc eſt amare, hoc Pyladis eſt,
Bis eſſe amicum nemini.

VIRGO Mater & Puer IESVS in tabellâ.

Betlemij Pueri, Naſarenæ Virginis ora
Quæ doctè referat, parua tabella mihi eſt:
Parua quidem, ſed quam vel multis millibus æquo,
Præ quâ nec Phidiæ dædala ſigna velim.
Ecce tibi DEVS *hic, & tantùm non* DEA, *virgo eſt;*
Sanctior an fingi hac vlla tabella poteſt?
En MARIAM, *Luna eſt; & verus Puſio Sol eſt:*
An dici terris clarior vlla poteſt?
En Puerum, Rex eſt Cæleſtûm Terrigenûmq́;:
Regina hæc: pingi maior an vlla poteſt?
Vincit Virgo roſas, candentia lilia vultu
Infans ſidereus: pulchrior eſſe poteſt?
Virginis in gremio niuea, niue purior omni
Ecce Puer recubat: caſtior eſſe poteſt?
Nubibus ille tonans, hîc Nympha ludit in vlnis,
Numen Nympha regit: blandior eſſe poteſt?
Ille mel, hæc lac eſt; hic lac eſt, tota mel illa eſt:
O Superi! fingi dulcior vlla poteſt?
Ipſa Salus Mundi hic, ſimul hic Spes altera Mundi
Mortales! pingi lætior vlla poteſt? (eſt:

O IESV, *ô* VIRGO! *ſi nunc depicta tabellâ*
Veſtra parit facies gaudia tanta mihi;
Quanta dabit non in tabulâ! quæ gaudia coràm!
O felix coràm gaudia quanta dabis!

S. CAROLI BORROMAEI effigies.

Dimidium pinxit quæ dextera BORROMAEVM;
Norat quòd totum pingere nemo poteſt.

Indoles bona,& mala.

Mens bona ſi quando recti de tramite flexit,
Mox gemit,& lacrymat,ſub lacrymiſq; rubet:
At mala mens,peccaſſe negans,alba obſtinat ora;
Huic dolus abſque dolore, huic dolor abſque dolo.

Ad quemdam feliciter exulantem.

In patriâ te pauperies morbiq; premebant,
Nunc exul morbis pauperieq; cares:
Corpus,& arca rubēt; auro hæc,tu ſanguine:multis
Exilium in patriâ eſt,patria in exilio.

De Fabris ferrariis,ad Milonem.

Non ridenda, Milo,tibi gens Vulcania,Fabri,
Nigra quòd à multo eſt,nocticolorq; foco:
Vtilis ars Lemni eſt,& Paci,& commoda Bello;
Belli quæ gladios, Pacis aratra facit.

In Caſtricum de formâ ſuâ ſuperbientem.

Stulte,quid à ſpeculo faſtus tibi ſumis inanes?
Arſacios vultus? Partha ſupercilia?
Nempe quòd ambroſio tibi purpura vernet in ore,
Et vincant Geticas lactea colla niues,

Et

Et tua montiuaga poſſit certare Diana,
Poſſit & aligero forma decere Deo.
Scilicet hæc animos, & pectora pauonina
Dant tibi; iamq́ amens te velut alter amat.
Narciſſo ſimilis quem frigida torruit vnda,
Fraus & imagineæ quem mala luſit aquæ:
Sic te demoreris, proprio ſic totus in ore es,
Narciſſoq́ idem te coquis igne tui.
Neſcis, heu neſcis, quantilli floſculus æui,
Quàm citò formoſo cedat ab ore decor;
Vitrea gemmula, fluxaq́ bullula, candida forma eſt,
Nix, roſa, ros, ventus, fumus, & aura, nihil.
Tempus erit, veniet cùm pallida buxus in ora,
Et roſa de pictis defluet iſta genis,
Flammaq́ ab vranimis iſthæc migrabit ocellis,
Nec ſtabunt ſolitis pulchra coralla labris;
Tum tibi cùm veniens formam populabitur ætas,
Illa ſuperbifici ruga ſupercilij,
Illi, illi vultus, faſtigatiq́ capilli,
Cuncta cadent, eheu Caſtrice, cuncta cadent.
Tunc ronchus, tunc riſus eris, tunc ſibilus vrbi,
Et ſcopus extentis vnus eris digitis:
Ille olim roſa vera, cinis nunc pallida; amorum
Illa olim facies, nunc niſi ruga nihil.
Hæc illi: tu triſtis, & inſolabilis ibis,
Ad rigidos preſſus panè caput ſilices:
Nullus in ore color, niſi liuor: pingere vultum
Sola tibi poterunt dedecus atque pudor.

Aenigmatica quæſtio ad Gambaram.

Oedipodem quæro; dic tu bone, Gambara, quis ſit
Qui manibus, pedibus, non caret, atque caret?

Vellitur, vt video, iam nunc tibi gauſapa barba;
Mordes labra, vngues rodis, & vſque taces?
Nil opus eſt miſera ſyluam te vellere barba,
Infeſtoq́; vngues perdere dente tuos.
Dicam ego, ſed Dauus; tu corrige, ſi ſapis vltrà,
Oedipodionio magne vir ingenio.
Qui manibus ped: buſq́; caret, qui non caret, ille eſt
Quem Chiragra & Podagra ſerra tyrāna ſecat.
Aſpice ſcripturum, manibus caret: aſpice iturum,
Hei, nequit: ad menſam & pocula truncus adeſt:
Sed quoties ſerra redeunt, quotieſq́; dolendum eſt,
Hei, miſero neuter peſq́; manuſq́; deeſt.

Bruga.

Millies felix, generoſa Bruga!
Necte iam claro capiti coronam,
Omne paſcentem decus, & pyropis
Dulcè ridentem: nec enim vel alta
Memphis, aut Didus, Cecropiſve ſedes
Notior Brugâ eſt; date ſerta, ſceptra
Ferte Reginæ Cybelæa turba:
Iam per Eoum, Boream, & Auſtrum
Claret, & nota eſt ſuper Herculanas
Bruga columnas.
Bruga ſanctorum genitrix Catonum,
Chriſtiana Sparta, magiſtra morum,
Docta, iuſta, caſta, benigna Bruga.
Faſcium cæli, metuenſq́; Virga
Conſulis ſummi; cui præpes ala
Fulminis diri, tonitruſq́; rauci
Magna vox ſeruit: tremis hunc, timeſq́;,
Bruga, deq́; imis colis hunc amaſq́;

Pecto-

Pectoris venis. O amata cælis
Natio! cunctis ô amata terris!
Hìc puer virum ſapit, hìc Platones
Vagiunt cunis, ſimul & Marones.
Tullios certè, Fabioſq; claros
Se foro præſtant; dedit os rotundum
Filius Maia, fluuiumq; lingua
Aureis Bruga pueris, ſimulq;
Ora de byſſo, Siculoq; melle:
Nam mel, & byſſum, & violas loquuntur,
Et roſas, & lilia, cinnamumq;.
Nulla Xanthippe hìc, pluuiaq; rixa,
Nullus hìc Chremes tonat, & Moloſſum
Elatrat canem: procul ira: Pax, Pax.
Nempe nil blanda tenuêre Bruga
Seminis Pyrrha, veteriſq; ſaxi;
Ingeni mitis, faciliſq; moris
Ciuis, & terra eſt aominos ſecuta.
Fertilis certè, nec amicta vanis
Frondibus tellus: properant arata
Rura, & optatum veniunt in aurum.
O Bruga, ô felix Bruga! tota virtus,
Et mel, & lac, deliciumq; tota,
Pulchra, fortis, ſplendida, diues; vnum eſt,
Quo cares pulcherrima Bruga, rugâ.

Franconia Flandriæ Tetrarchia.

Franconia, ô Franconia,
Soror aurea aurea Bruga!
O vera Tempe Flandria,
O pulchra Veris filia!
Ridens, virens perenniter

Tet

Tot vitibus, tot ſyluulis,
Argenteiſq; fontibus,
Leui pedibuſq; riuulis,
Gibboſuliſq; collibus,
Bibaculiſq; vallibus.
Hic Flora certè roſicoma,
Spicicoma regnat hic Ceres;
Hic pollici tenero nihil,
Falciq; nil curua deeſt.
Franconia, ô Franconia!
Tuis columbis mitior,
Tuiſq; blandior cygnis.
Quid hoc, quid eſſe dixero?
Quòd nil habes feri maris?
Nil illius, nil illius,
Nil illius feri maris,
Tibi quod ferocientibus,
Phreneticiſq; fluctibus,
Caſantium pulſat latus.
Franconia, ô Franconia!
Tu verticigena Palladi,
Pharetrigeroq; Apollini,
Tu ter tribus Sororibus
Curua lyra ſolertibus
Quàm nobilem, laxam, hoſpitam
Quàm commodam præbes domum!
Noua Phocis, & Bœotia,
Noua Cyrrha facta frigidis
Septentrionis filiis.
Franconia, ô Franconia!
Sanctâ Fide ſpectabilis,
Quam Septicollis vrbium vrbs,

PAV-

PAVLVSQVE te noſter docet,
Et PETRVS in PAVLO docet:
Tu Libra, & aurei Modi,
Iuſtiq́ tam ſanctè es tenax,
Quàm priſca nec fuit Stoa,
Nec pagus ipſe Martius,
Omnisq́ barbarum ſchola.
Sit finis iſte denique,
Sit meta, ſint oua hac tibi,
Hac quarta, ſummaq́ ſit tuba
Laudis tua Franconia;
Si quando rurſus cogitet
Aſtraa terras linquere,
Hic vltimum ponet pedem.

In Aulum, Soteria largiùs bibere ſolitum.

Vt valeant Reges, diadematiq́ Monarcha
Sapiùs, & pluſquam ſit ſatis, Aule, bibis:
Vnde tibi ſitiens nunc venit, & aridus hydrops;
Hoc bibere eſt aliis, Aule, ſitire ſibi.

In Hermetem Rhetorem.

Balbus, & imberbis, vacuũ & ſine Pallade pectus,
Orare iuſſus Rhetor Hermes,
Vix primùm Quamquam, vix dixerat, Auditores,
Os perdidit, memoremq́ mentem.
It cœlo riſus. Quid rides turba proterua?
Reſpondit exſpectationi.

In Gallienum ſuſpicacem & bilioſum.

Nihil ſit mihi, Galliene, tecum:
Nam ſi fors duo ludibunda verba

Noſtro

Noſtro neſcia fugerint ab ore;
Mox rubrum tibi pingit ira naſum,
Auenaq́; mea tubam reponis,
Fulminando, tonando, litigando.
Si quid ſuadeo conſuloq́; recti,
Dolos omnia credis atque caſſes;
Si quid dulce loquor, meiq́; moris,
Spinas omnia credis atque ſentes.
Tecum nil mihi, Galliene; quidquid
Dextrâ porrigo, tu capis ſiniſtrâ.

Nouem Muſæ.

Quiſquis ades Lector, fias ſpectator; amœnum hoc
Optat ſpectari, non, Epigramma legi.
Mira vide; lepidus noſter iubet, ecce, Poëta,
Vndenis Nymphas ſtare nouem pedibus:
Calliope, Polymneia, Erato, Clio, atque Thalia,
Melpomene, Euterpe, Terpſichore, Vranie.

Quibus verbera.

Nux, aſinus, campana, piger, ſine verbere ceſſant:
Hæc dura, hic tardus, hæc tacet, ille iacet.
Sed ſimul vt ferri plagam ſenſère, vel vlmi,
Hæc cadit, hic pergit, hæc ſonat, ille ſtudet.

De Marco T. Cicerone, Salluſtio, Liuio, Plinio. Ad Næuolum.

Lingua Romulea, eloquentiaq́;,
Princeps & pater, & decus ſupremum
Nobis, Næuole, Marcus vnus eſto;
Hunc & Liuius, æmulúſque Criſpus,
Hunc & Plinius, at procul ſequantur:

Certè

Certè hos cedere Tullio neceſſe eſt,
Et locum dare Principi patriq́;.
Ne mî, ne tamen hos neges Latinos,
Indignóſque putes teri legíque;
Laudans, Nauole, Tulliana tantùm,
Hic dignus, mihi crede, Tulliano.

Epitaphium Benedicti Ariæ Montani.

O vrna, æternis violis digniſſima ſpargi!
Aeternâ dignè vermiculanda roſâ!
Hîc ver, hîc habita, virgatos huc calathiſcos
Fer Dea, floricomo florea cum Zephyro.
Hoc Syrus in tumulo eſt, Hebræus, Graius, & Auſon,
Verus item, ſed non teter & vſtus Arabs.
Quinque homines? inquis. mi Lector fallere; nam qui
Graius, is & Latius, qui Syrus, ille & Arabs,
Hebræuſq́; idem: nempe hic eſt magnus Arias,
Qui patriâ vnus homo, quinque ſed ore fuit.

De B. Aloisio Gonzaga, ad pictorem.

Cæli Quirites paruulos, & Olympiæ
Aulæ Camillos, plumeos Germanulos,
Quoties laboras, albe pictor, pingere;
Violas, roſáſque (ſcio) liguſtra, & lilia,
Gygenq́; , Atymq́; , Hylamq́;, Niſum, & Nirea,
Hæc cuncta miſces; mille formas colligis
Vt vna conſtet: háſne vis curas tibi
Minuámque lites? aſpice Aloisivm;
Vis pingere Angelos? fac Aloiſios.

Vltio.

Vltionem paranti.

Cæſi fata Patris iuraſti, teſtibus aſtris,
Vlciſci armiferâ, flammiferáque manu.
Deprecor; at fruſtrà. Cælo ſim perfidus? inquis:
Stulte, hac perfidiâ turpior ipſa fides.

Tumulus Mercatoris infelicis.

Fortuna pila nigra, redux bis diues ab Indis,
Naufragio bis inops, dum maria Inda ſecat,
Mercator iacet hîc; cuius mihi dicere longum
Nomina ſit, moriens nomina mille habuit.

De Mure, & Epigrammatis.

Hæc ſi Mathuſalemiis
Victura credis ſæculis;
Si fortiora ferreis
Edacis aui dentibus
Hæc noſtra credis carmina,
Amice Lector, fallere:
Quid eſſe grande dixeris
Epigramma? quid magnum putes?
Cùm nocte nuper vnicâ,
Eáque perbreui (ſolet
Quales habere falciger
Rubénſque meſſor Iulius)
Bis quinque, bis decem mihi,
Vorarit vna ſyllaba.

Quis malus, quis peſſimus Præceptor.
Ad Flaccum Diſcipulum.

Audi Murcia
Lenta lente puer,

Turpe

Turpe Gymnaſî
Nomen, Flacce, tui.
Cur reas manus,
Iam nunc præcipitis
Doctas alea;
Et pugnæ, & vetitis
Suetas luſibus,
Caſtigaturæ
Doctoris boni
Subducis ferulæ?
Cur hunc aſperum,
Inclamáſque ferum?
Sub quo nil licet,
Præceptor malus eſt:
Ille eſt peſſimus,
Sub quo cuncta licent.

In mortem Sanctiſſimæ Virginis Matris MARIAE.

Non adiit cælum moriens Naſareïa Diua:
(O ſcelus, exclamas, verbáque digna cruce!)
Non adiit certè; cauſſa eſt, nam venit ad illam
Cælum, & ſtellantis gloria tota domus.

In B. IGNATII iconem.

Qui circum IGNATI *miratur tempora flammam,*
Miratur, flammam, credo, quòd ignis habet.

Ad B^mam MARIAM MAGDALENAM.

Clemens, MAGDALIS, *& potens Patrona*
Audis criminibus, reiſq; cunctis.
Nam queis pectora felle tincta nigro,

Et

Et diris piceata corda noxis;
Quos & Tanariæ latrator aulæ,
Cinctus colla rubentibus colubris,
Sæuis iam tenet implicátque ſpiris;
Tu bonâ, ô bona, tu potente dextrâ,
Faucibus canis eripis trifaucis,
Et ſinu recipis, tegiſq́; : nempe
Olim peſſima Magdalena lena
Et plena & ſatura omnibus venenis,
Nunc es antidotum omnibus venenis.

Venerabilis EVCHARISTIAE theca.

Cùm ſim plena Deo, & circum me plurima penna
Alipedum iuuenum, cælicolûmq́; volet;
Cùm ſimulem gemmis formoſos ætheris ignes,
Chryſolithis flagrans tota, & iaſpidibus;
Cùm mihi flammiuomo tantus ſit fulgor ab auro,
Solibus vt certem cùm ſine face nitent;
Quærendum eſt ſupra Lunæ mihi cornua nomen:
Vilet, & vnius vix mihi Terra pili eſt:
Vos Capſæ, Thecæq́;, ô nomina parua valete;
Cælum ego ſum, cæli nomina magna peto.

Dei Amor & Timor.

Vt fugiam ſcelus omne, & amem ſuper omnia Numen,
Da mihi fræna Timor, da mihi calcar Amor.

De nato, & paſſo CHRISTO.

O nati Chriſti bona nox! ô lux mala paſſi!
Lux mala luce carens! nox bona nocte carens!

In

In Imaginem Sanctiſſimæ CATHARINAE SENENSIS.

Hæc illa eſt CATHARIS,*decuſq́; duxq́;*
Virginum Italidum, & columbularum,
Olim quotquot erunt, fuêre, ſuntq́;.
En vt palleat, vt nihil roſarum,
Purpura nihil, aut coralliorum,
Labris virginis inſidet, geniſq́;;
Sed gelu, & cinis, vua, cera, buxus,
Eheu, ſunt gelido algidoq́; in ore.
En, vt pectore Virgo fuſa toto,
Paſſis brachioliſq́;, palmuliſq́;,
Clauſis lampadulis ocellulorum,
Bucculâ tenerè ſüauiante,
Incubet Cruci- Virgo fixa,- fixo,
Iungens pectore pectus, oſq́; ſacrum
Premens ore ſacro: premens IESVM
Totum tota ſuum, omnibus lacertis.
Beatam, ter & ampliùs beatam!
Hæret vitis in vlmo, & ipſa viti:
Et quamuis glacies hyemſq́; vultus,
Signa mortis habent, maliq́; lethi;
Quamuis algida, cæca, muta, ſurda eſt,
Intus clamat, amat; ſuumq́; ſponſum,
Turturemq́; ſuum oſculata turtur,
Gaudet gaudia ſumma gaudiorum,
Indis gaudia præferenda gazis,
Gazis gaudia præferenda Lydis,
Mille gaudia præferenda regnis.
Nec tu quiſquis ades, quòd ora Virgo
Gerat liuida, mortuam putabis:

Nam

Nam quòd pallet, amore virgo pallet;
Marci 5. *Nec eſt mortua, ſed puella dormit.*

Quid Papa, ad Biblianum Batauum.

Scis, Bibliane Bataue, quid ſignet PAPA?
Qui Petri Apoſtoli Poteſtatem Accepit.

Inferi.

Eheu dolenda! heu miſera ſors Adamidûm,
Quos nigra claudit ianua,
Furuiq́; ſeruat Atrienſis Tartari
Latrator ingens Cerberus.
Flammas edaces, Arcticum & ſæuum gelu,
Laſſiq́; ſaxa Siſyphi,
Sitimq́; Tantali, famemq́; Phinei,
Et Theſſali triſtem rotam;
Hæc fine nullo, ſpeq́; nulla perferunt
Orci nigrantis incolæ:
Breueſq́; vita noxias (dolor, heu, dolor!)
Semper luent, nec eluent.

BER-

BERNARDI BAVHVSII
è Societate IESV
EPIGRAMMATVM SELECTORVM
LIBER V.

Reſpice Stellam, voca MARIAM.

D. Bernard.

IONIAS *quiſquis fragili rate ſuſtinet iras,*
Aut Scyllæorum iurgia rauca canum;
Siue illum rabida circumtonat vnda Malea,
Carpathias equitat cùm pater Eurus aquas;
Seu miſer in Maurâ currum defixit arenâ,
Cùm patitur tortos irrequieta Notos;
O quàm Ledæis blanditur fratribus albus
Nauita, cùm mediam nox rapit atra diem!
Nec ſolito veſper ſtellas accendit in auro,
Mœſta ſed in piceâ ſtat domus alta togâ;
Ohe, Caſtor, ades! te non fulgente perimus:
Hem Pollux, quónam dux tuus ardor abît?
Non ego ſic, nuper Batauo deprenſus in alto,
Aeolus in noſtrâ cùm ſtetit hoſtis aquâ,
Et ſubiti liquidum texerunt æthera nimbi,
Et pluuij venit magna ruina Iouis;
Non ego Ledæos clamaui in vota puellos,
Sed melior Noctis Stella vocata mihi eſt.
Pro face Pollucis, fax impolluta MARIA *eſt;*

E *Pro*

Nam quòd pallet, amore virgo pallet;
Marci 5. *Nec eſt mortua, ſed puella dormit.*

Quid Papa, ad Biblianum Batauum.

Scis, Bibliane Batave, quid ſignet PAPA?
Qui Petri Apoſtoli Poteſtatem Accepit.

Inferi.

Eheu dolenda! heu miſera ſors Adamidûm,
Quos nigra claudit ianua,
Furuiq́ʒ ſeruat Atrienſis Tartari
Latrator ingens Cerberus.
Flammas edaces, Arcticum & ſæuum gelu,
Laſſiq́ʒ ſaxa Siſyphi,
Sitimq́ʒ Tantali, famemq́ʒ Phinei,
Et Theſſali triſtem rotam;
Hæc ſine nullo, ſpeq́ʒ nulla perferunt
Orci nigrantis incolæ:
Breueſq́ʒ vitæ noxias (dolor, heu, dolor!)
Semper luent, nec eluent.

BER-

BERNARDI BAVHVSII è Societate IESV EPIGRAMMATVM SELECTORVM

LIBER V.

Reſpice Stellam, voca MARIAM.

D. Bernard.

IONIAS *quiſquis fragili rate ſuſtinet iras,*
Aut Scyllæorum iurgia rauca canum;
Siue illum rabida circumtonat vnda Malea,
Carpathias equitat cùm pater Eurus aquas;
Seu miſer in Maurâ currum defixit arenâ,
Cùm patitur tortos irrequieta Notos;
O quàm Ledæis blanditur fratribus albus
Nauita, cùm mediam nox rapit atra diem!
Nec ſolito veſper ſtellas accendit in auro,
Mœſta ſed in piceâ ſtat domus alta togâ;
Ohe, Caſtor, ades! te non fulgente perimus:
Hem Pollux, quónam dux tuus ardor abit?
Non ego ſic, nuper Batauo deprenſus in alto,
Aeolus in noſtrâ cùm ſtetit hoſtis aquâ,
Et ſubiti liquidum texerunt æthera nimbi,
Et pluuij venit magna ruina Iouis;
Non ego Ledæos clamaui in vota puellos,
Sed melior Noctis Stella vocata mihi eſt.
Pro face Pollucis, fax impolluta MARIA *eſt;*

E Pro

Pro face Caſtoreâ, caſta MARIA *mea eſt.*
Hi gemini, fateor; MARIA *vnica: ſat tamẽ vna hæc.*
Plus poterit geminis Fratribus, iſta Soror.

Sancti cuiuſdam Apoſtoli icon.

Ecce Senem, niueiſq; comis, & lumine miti,
Cui vultu in toto blanda columba ſedet:
Et læuâ liber eſt, & firmat ſtipite dextram,
Aureaq; è dio vertice flamma ſalit.
Dic Hoſpes, quis ſit: nec circum tempora gnoma eſt,
Nec nomen, fateor; nil opus, ora vide.
Pax & Amor totus, totus Dilectio vultus;
Hic eſt, Filioli diligite alterutrum.

GRATIA DEI.

Diua, cui radios, atque aurea tela comarum,
Cælicolæ debent, pennigeriq; Chori;
Diua Parens Diuûm, quotquot nunc æthere in alto
Ambroſiam paſcunt, ambroſia Pueri;
Diua veni, diueſq; habita ſub paupere tecto,
Pectore Diua meo; Gratia ſancta veni:
Sancta veni, nam te ſine nil, per te omnia poſſum;
Aſtra patent duce te, te ſine nulla via eſt.
Te ſine ſi currant lachrymæ, ſine pondere current;
Vtq; precer, nullum, ah, in prece pondus erit.
Sit ramoſa domus ſyluis, ſint pocula lymphæ,
Gramineuſq; cibus, ſtramineuſq; thorus;
Et pſallam, & nigras vigilem cum lucibus vmbras;
Quidquid agam, & ſatagam, te ſine nõ ſat agam.

DEI FILIVS in vtero MARIAE.

Stupeſce terra! Olympicum,
Interminum Numen, Chao,

Omniaq;

Omniq; principio prius.
Cæli ſator decemplicis
Et flammei arbiter ætheris ;
Hic, hic Puella paruula
Et vix triluſtris Virginis
Vtero MARIAE *clauditur.*
Vah! Punctus ambit Circulum.

Aperti pectoris.

An non aperti pectoris ſunt ſæcula hæc ?
Vſura, nullo vt ſueta, tecta pallio,
Per denſa fora vagatur, & per oppida;
Lectiq; fraudes ambulant in publico;
Et ipſa apertis ambulant nutricibus,
Omni pudore deuorato, Virgines:
Nónne hæc aperti pectoris ſunt ſæcula ?

MARIA ſub Cruce.

Stat Genitrix duris plangens ſibi pectora palmis,
Flens, & amaritiæ tota MARIA *mare;*
Plurima nam miſerã percurrit lachryma Matrem,
Et mediis flumen ducit in vberibus,
Deq; genâ genibus liquor incidit: hei mihi ! IESVM
Iam quoque præ lachrymis cernere cæca nequit;
Luctaturq; loqui, ſed ſingultantia triſtes
Poſt alias aliæ verba ſecant lachrymæ:
Quas tandem, tandem eluctata, hoc dicere ſolum
Singultans potuit : O Simeon, Simeon !

De vitâ Carthuſianâ.

Pallentem nuper rigidi Brunonis alumnum
Sic adiit, mundum linquere certus Odo:

Ede Pater, quæ Carthuſiæ ſit regula vitæ,
Quæ nox, quæq; dies; quid fugiant, quid agant:
Ede quibus ſtudiis hîc viuitur. Ille, tacendo,
Fugit, & ingemuit. non potuit meliùs.

Hercules.

Ioles amore captus eſt,
Omphala amore victus eſt,
Ille, ille, victor omnium,
Fortiſſimus Tyrinthius.
Riſit Puellus teliger,
Et arcui inſcripſit ſuo,
Amor Hercules eſt Herculis.

De Arthritidis morbo acutiſſimo.

Quos ſecat Arthritis, quamuis frons morbida nõ eſt,
Hos tu ne ſani corporis eſſe puta.
Sana cutis celat vitiatos phlegmate neruos:
Quæris vbi doleant? quære vbi non doleant.

Ad Amatum iuuenem præmaturè caneſcentem.

Iam tibi ſtant circum iuuenilia tempora cani,
Nigrantemq; comam iam color hoſtis habet.
Vt fatear, mirum eſt, ſed non miſerabile: quid fles?
Quod citò de coruo es factus, Amate, cygnus?

Inuitante Licinio rus deſerit, vrbem petit.

Tot me ſupplicibus vocaſti in vrbem
Tabelliſq;, tabellionibuſq;,
O mei, Licini, medulla cordis,
Vt me poſſe negauerim negare
Hoc deſiderium meo Sodali.

Ergo

Ergo picta mihi relicta rura,
Et riui leuè murmurantis vnda,
Et fons vitreus irrigator horti;
Lucus Muſicus, aëriſq; ciues
Cantores nemorum mihi relicti;
Inq; vrbem pede non volente veni,
Vndanti populo, lutóq; nigram:
Sed fallor, populo; bis octo namque
Caſpio Lapitheïoq; vultu
Vrbi paruula inambulant cohortes,
Omnes barbaricâ, aſperâ, inficetâ,
Saxeâ, oriſragâ, horridaq; linguâ.
Hæc illa vrbs populoſa quam canebas?
Hæc tibi, Licini, frequens videtur?
Ignotis Scythiciſq; plena linguis?
Mî certè mage ſola rure ſolo eſt:
Hîc meo genio lubet morari.
Vale Rus, dabit hæc mihi vrbs erêmum.
Sunt hæc millia ſolitudo noſtra.

Parrhaſius & Zeuxis.

Zeuxi Parrhaſius melior me iudice; namque Plinius.
Hic homines doctus fallere, Zeuxis aues.

In Lauſum impoſtorem.

Phyllidas, & Niſas, Damonas, & Alpheſibæos,
Dudum fraude malâ ludere rure ſoles:
Pro gemmis lapides, vendis pro piſcibus angues,
Pro rebus fumos, pro ratione dolos.
Nunc docta, & pulchrè clypeata mœnia Brugæ
Intraſti; hanc etiam fallere, Lauſe, paras?
Fallere; namque duos vel tres vbi luſeris, omni

Mox populo multa fabula bilis eris:
Vtq́; lupus paſſim allatrabere: non benè fallit.
Crede mihi, quiſquis fallere, Lauſe, ſolet.

De Iuone puero nautico.

Aurigis pelagi nuper puer Iuo duobus
Seruijt; hic Mello, Furius alter erat:
Mello pius, mitis, facilis; rugoſior alter,
Et ferus, & nomen Furius ipſe ſuum.
Cærula mors vtrumque rapit, dum cærula verrunt;
Audiit Iuo abſens, riſit, & ingemuit:
Heu, & Io dixit; maduerunt luminis orbes,
Dexter lætitiâ, læuus amaritiâ:
Res mira, & noua res; ſed quæ noua, quæ mage mira
Immitem gaudet, mitem habuiſſe dolet. (*eſt,*

Ad Divam ſtudiorum Præſidem.

Diua Rota celebris, Studiis ſis dextera noſtris;
Fortuna inuideat, te CATHARINA *voco.*

Mariae cælorum Reginæ excellentia.

Induperatricem, magniq́; Monarchida mundi,
Proxima Tergemino quæ ſedet vna Deo;
Qui non miratur, qui non pius amplexatur,
Nil ſtupet hic magni, nil amat ille boni.
Nil illâ melius, nihil eſt à Numine maius,
Summum cæligenûm, terrigenumq́; caput.
Debuit huc Mariae *virtutum ſcandere currus;*
Debitus illius dotibus ille locus.
Quas omnes numeris poſſim ſubducere nullis,
Non ſi ſexcentas dixero myriadas:
Tentandum tamen eſt. Numerum vis lector habere?
I, priùs

I, priùs in digitos ſidera cuncta refer.
Hyberno numera fluctus in littore; quotq́;
Nerea per liquidum flabra Borêa volent;
Quot pennas aër, pinnas mare, ſyluaq́; frondes,
Mellilegas habeat flauus Hymettus apes:
Quotq́; puer flores annus, iuuenis quot ariſtas,
Poma vir autumnus, detq́; ſenecta niues:
Hæc numera, dotes MARIAE *numeraueris; omnis*
Hic numerus, dotûm Virginis vnus erit.

P. Gaſpari Barzæo Zelando, è Societate IESV Armuſianorum Apoſtolo.

Et meritò certè, meritò ſanctiſſime GASPAR
In manibus Diuûm dicimur eſſe pila:
Tu BARZAEE *probas; te protulit vltimus orbis,*
Ver vbi conſtrictas vix benè ſoluit aquas:
Mox ſed ad Armuſiam tamquam pila mitteris vrbem,
Ianus vbi tepidas vix benè nectit aquas:
Vt te Dia manus tetigit, pila ſancta, volabas,
Per iuga, per montes, per mare, per ſcopulos,
Europaq́; fugis, ſic, ſic, quaſi chara fuiſſet
Europa exilium, patriaq́; Armuſium.

De Abdone Concionatore ac Philoſopho.

Verba pius populo vix ter benè fecerat Abdon,
Eua illi ac Adam bis, ter, in ore fuit;
A vetito ſemper proceſſit Concio pomo,
In pomo ſemper Concio clauſa fuit:
In Logicam peccas Sophia clariſſime Doctor,
Hoc eſt, hoc verè eſt, Principium petere.

Hæretici arguendi,& ſi animum obſtinent,caſtigandi.

Iurgia in hæreticos quidam iacit aſpera Præſul,
Et ſanctum Domini ſe probat eſſe canem.
Eſt,cui non placeat,quòd tantum latret; at hoc mi
Aegrè eſt,quòd tantùm Præſulis ira latret.

De Paraſitis,ad Eraſmum diuitem.

Pulex eſt Paraſitus,opes ſunt ſanguis,Eraſme:
Non te linquet,opum dum tibi ſanguis erit.

Iudicium de variis moribus Gallionis.

Iudicium ferri vis de te,Gallio,nullum;
Viſq́; malos de te,viſq́; tacere bonos:
Vis de te cœnas,vis prandia cuncta tacere,
Viſq́; ſcholas de te,viſq́; tacere fora.
Laudâram;(memini) factus ſum protinus hoſtis;
Culpâram quiddam,ſæuior hoſtis eram.
Sed nunc,nunc qui ſis,me iudice, Gallio,diſce;
In manibus carbo eſt,cretaq́; fauſta meis.
Gallio vir bonus es,vir ſeruantiſſimus æqui,
Inq́; tuas noctes fabula nulla volat;
Largus es,& ſiſtis quocumque in paupere: verùm
Virtutes tantas decoquit vna gula.
Nam tibi in ignotis quæruntur prandia terris,
Et cenſus magnos Indica vina liquant.
Nec ſatis hoc; Indo quando incantata racemo
Tempora ſunt,pugnas tunc violentus amas.
Sed Pacem mox ſiccus amas,& Palladis artes;
Hinc te Laurigerûm plurima turba colit:
Tuq́; adeò vatem vario te carmine iactas,
Eq́; ſinu promis millia multa: Tua?

Iam ſcio, iam ſauis, ſed ne bone Gallio ſaui,
Infeſtus noſter vix tibi carbo fuit;
Trita mihi creta eſt: me iudice, ſunt mala multa,
Sed bona plura tibi, teq; malo es melior.
Iudicio hic finis. Pax Gallio; ſcripſimus anno hac
Quo cunctis licuit ſcribere IVDICIVM.

In obitum Ven^di ſenis Chriſtophori Clauij Mathematici & Aſtrologi eximij. Anno CIↃ. IↃ.C. XIII.

Clauius è terris cùm iam vix ſidera noſſet,
Da DEVS *hac propiùs cernere, dixit: obit.*

In Caſtoris exoticam gaſtrimargiam.

Dulcia liba vorat; lentè ſed vina pitiſſat:
Res noua, liba bibit, vinaq; Caſtor edit.

Flacco Concionatori.

Quis neget orando populum te, Flacce, mouere?
Orantem quando concio tota fugit.

Ad Angelum Cuſtodem.

Gaudia cùm me praua iuuant, tunc Angele ploras;
Rides, cùm mea me crimina flere iuuat:
Magdalia lacrymæ ſunt vobis dulcia vina,
Et lacrymæ vobis, vina Holofernia ſunt.

Dionyſius Richelius Carthuſianus.

Eſt qui per populos centum vagus errat, & vrbes,
Et patuli mundi permeat omne latus:
Hic matutinos Seres, ſerum ille Matinum,
Hic Boream, medium viſit at ille diem:
Aſt ego dum vixi, latui Carthuſi le cellâ,
Hæc mihi Thula, Tunes, Roma, Iaponq; fuit.

Nec tamen ignoror nimiùm; ſunt clara Richeli
Nomina, per populos me mea ſcripta vehunt;
Iamq́; adeò Populi me norunt quattuor, Hoſpes:
Romulidæ, Sinæ, Sauromatæ, Numidæ.

In Landium omnium dictis annuentem.

Te miſerum, Landi, qui numquam diceris alter:
De quo, cùm duo ſunt, dicitur, vnus adeſt.
Nam loqueris, quidquid ſocij tibi lingua præiuit:
Quod probat ille, probas; quod negat ille, negas.
Ille tibi puero legem dat moris, & oris,
Ille tuos vultus & tua verba regit.
Diuideris numquam, numquam contraria ſentis:
Riſerit? arrides: fleuerit? illacrymas.
Ardet in ignotum? rugas quoque fingis, & iras:
Ardet in ignotâ? tu quoque fictus amas.
Quilibet acceſſit, mutat tua quilibet ora:
Horâ ſæpè vnâ ſic geris ora decem.
Ah, Landi, dum te ſimilem vis fingere cunctis,
Mirum, quàm fias tu tibi diſſimilis.

De Lampade, ad quemdam.

Fabra tibi eſt lampas; vis hanc vt carmine laudem:
Nempe, operam vt perdam, perdit vt ipſa oleum.

De Hæretico quodam, ad Balbum.

Hæreticum noſti præconem, Balbe, Felinum?
Illum, illum picei de genere Autolyci?
Hic ſibi Papiſtas, nuper, dum pocula ſiccat,
Sub pedibus cunctos vouit habere ſuis.
Non æqua orantem DEVS *audiit auribus æquis:*
Nunc celsâ pendet de cruce: numquid habet?

Criſpo

Criſpo Lentulo,tardo & celeri.

Pes tibi Criſpe celer,manus eſt tibi Lentule lenta;
Ad mala pes celer eſt,ad bona lenta manus.
Res remedi facilis; pigris calcaria danda
Sunt manibus,pedibus ſi anaq; danda tuis.

Ad Varronem,cur Amor puer.

Cur puerum,Varro,nemo non dicit Amorem?
Cur canum fingit nulla tabella ſenem?
An cauſſa eſt,quando mortalia cuncta ſeneſcunt,
Quòd verus numquam,Varro,ſeneſcat Amor?

In Abſalonis cæſariem.

Flauicomi capitis quoties ſibi pectinat aurum
Dauidides,radios contrahe,Phœbe,tuos.

In eumdem.

Quidquid habes, Phaëthontis habes puer Abſalo; frons eſt
Par ebori,lumen fronte bigemme tibi:
Aurea caſaries,& barba eſt aurea veſtis,
Pictis picta tuis inuidet vua genis:
Inuidet & labris Paſtani purpura floris,
Inuidet & manibus nix Rhodopêa tuis:
Verùm,heu,tam niueam ſpeciem mẽs inquinat atra,
Mens amens,praceps,turgida,caca,leuis.
Hac Phaëthontis habes; caue ne,ſublimiùs aquo
Cum quo ſcandiſti,cum Phaëthonte ruas.

In mortem eiuſdem.

Dauidida crines iuſto librentur an auro,
Scire hoc vult arbor,librat & ipſa virum.

In Georgium Thomſonum Scotum, DEIPARAE VIRGINIS maſtigem impiiſſimum.

Baſſaridum, Thomſone, genus, barbataq; Baccha,
Pœne leo, tigris Parthica, Marſe can is,
Thrax, Geta, Sauromate, Biſton, Scytha, barbare Quade,
Scote Atreu, Phineu Scote, Britanne Nero,
Dente Theon, animo Timon, ſine mente Chorœbe,
Circum viperea ſunt cui corda fibra;
Nigra colubrino ſtillat tibi lingua veneno,
Praq; tuo nullum fel crocodilus habet:
Mille tuo picea ſtabulantur dipſades ore,
Proſpectatq; tuis regulus ex oculis;
Sunt triſida fauces, vox ferrea, flammea lingua eſt,
Oblatrare tibi Cerberus ipſe neget.
Heu animi infelix, qua te furiauit Erinnys
In Superos tragicâ pralia flare tubâ?
Ah miſer Ixion, quid famâ in Calite ludis?
Cur lingua rabies tam pretioſa tua eſt?
Illa, illa, æterni genitrix & filia Solis,
Illa mel, illa fauus, illa roſa, illa thymus,
Illa poli dulcis Maieſtas, ſummaq; cali
Purpura, Thomſono diſplicuiſſe poteſt?
Diſplicuit certè; quamuis Hyblaa, poliq;
Dulce mel, & nectar, totaq; dulcis Apis:
Mel tamen hoc felli eſt, hoc illi nautea nectar,
Lerna illi hac Hybla eſt, Ibis ei hac Apis eſt.
Sichemio colitur quòd Colle, hoc ringitur irâ,
Et cuperet raſtris hac iuga ſancta coli.
Ferree, tu ferro dignus, ſauaq; ſecuri;

Illa

Illa auro digna eſt aurea Diua coli.
Sic roſeus colit hanc Flander, ſic decolor Indus,
Et Syrus, & multi paſtor odoris Arabs ;
Quiſquis & auriferam ad Peruam , Mundique teporem
Viuit, & Heliacæ feruet ab igne rotæ.
Hoc ſcio te rumpi, hinc pallens tibi buxus in ore eſt.
Rumpere, rumpere, dirumpere flagitium;
Rumpere torquatæ fratercule Tiſiphonea,
Cui puero Eumenidum fellea mamma data eſt.
O fax, ô peſtis, noſtriq; infamia ſæcli!
Totus noxa, lues, fraus, dolus, ira, ſcelus.
O qui te Oceanus, quæ te lauet, improbe, Tethys!
Sed nec te Oceanus, nec Thetis vlla lauet.
Tu ſcelerum, tu cunctorum, Thomſone, malorum
Oceano magno, maior es Oceanus.

In Pyrrhum, omnia omnibus promittentem.

Qui te cumq; rogant, & quæ te cumque rogantur,
Promittis ſociis omnia, Pyrrhe, tuis:
Fiet, erit, faciam, donabo, cras, modò, iam, nunc.
Quiduis poſcatur, nil tua lingua negat.
Munificus ſic eſſe putas? ſis blandus auarus;
Nam ceſſant, poſt tot ſplendida verba, manus.
Nec pro promiſſis grates tibi dicere par eſt;
Omnia promittens, omnia, Pyrrhe, negat.

Parentis & filij pium votum.

Parentis, audi, & filij votum pij:
Medicus parens, natus Chirurgus, hoc vouent,
Ne vitâ in omni mutuam poſcant opem.

Herculi Grandanimo, adoleſcenti Pedemontano.

O frontis anguſtæ Puer,
Timidule, pallidule Hercule;
Hoc ter quaterq́, te rogo,
Ne me ſalutes ampliùs;
Nam mi ſalutem reddere
Per eſt moleſtum: namque te
Quoties ſaluto, mentior.

Carolo Guilleto, Muſico præſtantiſſimo, de Thraſone quodam Muſicaſtro.

Deformis ille Muſicus,
Iuda cui ruffa eſt coma,
Tripilisq́ ruffa barbula,
Vinoq́ gemmea gena,
Ventoſus, arrogans Thraſo eſt,
Et inſolens præco ſui.
Nam nuper inter pocula
Iactaſſe ſic ſe, Carole,
Buccâ caninâ dicitur,
Verum, peritum Muſicum,
Primúmque ſe, ſolúmque ſe
Totius eſſe Belgicæ,
Se præter eſſe neminem.
O viueret Democritus!
Non viueret, riſu crepet.
Verùm quid inſolens Thraſo,
Quid iſte follis diceret,
Si ſic adires, Carole?
Tun' primus es, tun' ſolus es

Noſtra

Noſtra Magiſter Belgica?
Si ſolus es, qui primus es?
Si primus es, qui ſolus es?

Quis diues.

Diues Mæcenas, auro qui nouerat uti:
Euclio pauper erat, proprio leuior licet auro,
Nummorumq; eſſet ditiſſimus; at ſibi durus
Fonte ſitim, porriſq; famem deponere ſuêrat,
Et nata intadus a ſem vix ſuſtulit aulâ:
Ignotus iacet ergo, aut ſolo in paupere notus.
Contrà Mæcenas, æternum eſt carmen, amorq;
Vatibus, imparibuſq; Sororibus; eſt & honora
Nomen Amicitiæ: Mæcenas audit, egenti
Quiſquis opem fert Vati, & doctâ Pallade natis.
At, cur nunc rarus Mæcenas, Euclio multus?
Aurum rarus habet, multi ſed habentur ab auro.

In glorioſum Fulconem.

Vnde leues Zephyri, ruit vnde procellifer Eurus,
Ferreus vnde Aquilo, plumbeus vnde Notus,
His noſcor populis: tepidi me Nilus & Indus,
Me gelidi Rhenus Danubiuſq; ſciunt.
Hæc iactat, titulis, Biberî, Caldi, atque Meronis,
Fulco tumens, ſemper mens cui vincta mero eſt.
Et cùm vincta mero eſt, tum pangit carmina vates,
Quæ Ligur, Indus, Iber, ſed piperata legunt.
Noſcitur ergo Orbi? ſic certè: at ſola per Orbem
Non lux pulchra volat, nox quoque nigra volat.

Feſtina lentè. Ad Criſpum.

Sic tibi Feſtina lentè, *ſic* ΣΠΕΥΔΕ ΒΡΑΔΕΙΩΣ,
Criſpe placet; ſcripta his, eſt tibi tota domus:

Quin

Quin & Phidiaci cælitibi limen eburnus
Ornat eques; ſtimuli cui pede, fræna manu.

Naturæ defectus.

Neſcio quod certè miſeri nunc degimus æuum,
Ver meſſem, Bruma frigora meſſis habet.
En coma caneſcit Solem vix paſſa virilem;
Menſq́; animiſq́; viris, robur & arma cadunt.
Præcoquitur pueris contrà Natura; doluſq́;
Et mens eſt puero, quæ ſolet eſſe viro.
Præcipitata ruunt ſic omnia: cernere paſſim eſt
Inq́; viris pueros, in puerisq́; viros.

In Puppum pumilionem.

Dum moriens ſupremà animæ fert frigora Puppus,
Nemo paret tumulum, pyxide condar, ait.

Nominibus non ſemper credendum.

Nominibus credam, nec numquam, ſed neq; ſemper;
Nec numquam verum, ſed neque ſemper habent.
Clara, Agatha, Ambroſius, Stephanus, Vincentius, Agnes,
Conueniunt Sanctis nomina pulchra ſuis:
Barbara, Cæcilia, Vrſinus, Lupus, Vrſula, Aſella,
En, pugnant Sanctis nomina praua ſuis.

In Imaginem S. MARIAE MAIORIS, olim à D. LVCA, & noſtrâ memoriâ pereleganter expreſſam ab Auguſtino Gandio.

Sidereos vultus Naſareïdos Heroïnæ,
Quos LVCAE exſcripſit delicioſa manus;

Dæda-

Dædaleo nuper radio, pennaq; nitente
Gandi etiam ſcripſit delicioſa manus:
Deſidiâ at longâ; fraudes dum colligit omnes,
Et totum in doctam ſe vocat ille manum.
Ergo Timantæos rores, dum vertitur anni
Ter rota ter, patiens iſta tabella bibit;
Tum demum viſa eſt ſic viuere Diua biluſtris,
Mentiri vt vitam non queat vlla magis.
Vidit vt hanc LVCAS *ſtellata è mœnibus Aula,*
Certat, ait, Diuæ, Gandia Diua, meæ;
Illa, vel illa meæ eſt, ſed quæ ſit neſcio: noſtrâ at
Altera facta manu eſt, altera digna manu.

Ad Sextum, de Amici lapſu.

Crimen, Sexte, mei cur plorem quæris Amici?
Peccaui, fateor, non ego, at alter ego.

Petro Fabro Galliæ Germaniæque Apoſtolo.

Venturo in lucem Fabro, ſic Numina fertur
Supplice nixa genu Terra rogaſſe parens:
Sæcula ſunt ferri, toto furit hæreſis Orbe,
Da DEVS *hunc, cōtra hæc ferrea ſæcla, Fabrum.*

In Ambram Epicuræum.

Lacrymaſſe numquam fertur Ambra: non vixit.
Carere vera lacrymis nequit vita.

Ad Fabium militiam meditantem.

Ergòne vadis, mi Fabi dulciſſime?
Ad caſtra pergis Martia?
Nec te tui flentes tenent amiculi?
Nec triſte ſciſſa cor, ſoror?

Me-

Medulla patris es; emedullabis patrem?
Teneraq́; vita matris es;
Hanc ſauus exitabis? ah, Fabi, mane!
Nec caute ſurdâ ſurdior,
Duraq́; durior, parentium nega
Audire verba ſupplicum.
Si certus, inq́; mobilis es abſcedere,
Hac iam puta te dicere:
Pietas vale, bona mens vale, ſalus vale,
Pudor vale, virgo vale:
Namque iſta ſola vita nunc eſt militum,
Malè viuere, & benè bibere.

In Corbam anum merobibam.

Potare florem ſueta Liberi Corba
Auro, vel onyche, vel Canopicâ gemmâ,
Decoxit omnia; nilq́; relliquum fecit
Ruga ſenili, anniſq́; triſtibus gaudî.
Iam cum podagrâ, litigatq́; chiragrâ,
Siticuloſo & intumeſcit hydrope;
Strictaq́; glande famem, ſitimq́; crudelem
Compeſcit vndâ: ferreum vnde nunc calum,
Crudele Numen, improbos vocat Diuos.
Quieſce Corba, ſanxit hoc Adraſtêa:
Qui delicatè pranderit, malè vt cœnet.

In Artum ſeniculum merobibulum.

Vini doliolum, nuper Milo dixerat, Artum
Siccantem cyathos, ter duo, terq́; decem:
Mox cernens magnas Arti aures, Fallimur, inquit,
Non hic doliolum, verà diota meri eſt.

De

De M. Antonio Mureto Oratore clariſſimo.

Romuleam nuper Pallas dum viſeret vrbem,
Turbaq; cum Phœbo Melpomenæa ſuo.
Mureti os dium Pimplaides admiratæ
Fulmine nunc ruere, flumine nunc fluere,
Et modò flexanimâ mella Itala fundere linguâ,
Attica nunc doctis fundere mella labris,
Clamarunt Diuæ: Gaude Tritonia, gaude,
Quæ ſine matre Dea es, non ſine fratre Dea es.

De ſe.

Nunc humili ſocco, nunc me iuuat ire cothurno,
Ludere nunc cannâ, nunc iuuat ære tuba:
Omnibus hoc vitium Phœbi cantoribus; ipſum
Alternis Phœbum ſiſtra lyraq; iuuant:
Sed neque fonticolis pulſatur dulce Puellis
Semper ebur; mixtis gratia rebus ineſt;
Nec fruſtrà Aonio pendent de pumice circum
Cymbala, canna, lyra, tympana, ſiſtra, tuba.
Te quoque mi Lector, pede nunc, nunc ire caballo,
Nunc iuuat ire rotâ, nunc iuuat ire rate.

De Zoilo.

Io triumphe! io triumphe! Quis, ohe, me
Secundioribus volat rumoribus?
Iam placeo certè; noſtra iam recto ambulat
Thalia talo; nil Quiritum pollices
Vltrà moramur, aut ſonantes dexteras:
Ipſi probamur (nónne ſatis eſt?) Zoilo.
Nam fila, plectra, barbiton laudat meam,
Et cuncta dicit digna Phœbi filio,
Et eſſe Phœbo. Nempe quid dicit? Negat.

S.Ca

S. CATHARINAE Studiorum præſidi
ſua commendat.

Cùm Phœbi, cùm Mnemoſyna ſis filia prima,
(Sed Phœbi CHRISTI, *Mnemoſyna* MARIAE)
Primaq́; Muſarum, & vatum ſis gloria prima,
Virginea, CATHARIS, *primaq́; Dux chorea,*
Te certè meliore loco cantare decebat,
Et tua erat primi pagina prima libri:
Sed quo nunc legeris (liceat tibi vera fateri)
Eſſe loco haud poteras vtiliore mihi.
Vt pauidos ſequitur latratrix Pœmenis agnos,
Sic verſus ſequeris tu CATHARINA *meos;*
Illa gregem ſeruat, tu noſtra Epigrammata ſerua;
Arce tu Momos, arcet vt illa lupos.

FINIS.

CEN-

CENSVRA.

CVM iuxta Lyrici Poëtæ cenſuram,
Omne ferat punctum, qui miſcuit vtile dulci,
Lectorem delectando, pariterq́ monendo:
omnino illud etiam tuliſſe exiſtimauerim R. P. Bernardum Bauhuſium è Societate IESV, quinque his Epigrammatum Selectorum Libris: vt in quibus, præter eruditionem, argutiam, venuſtatem, argumenti Pietas inſuper variè inſperſa, Lectorem prouocet, vt non modò cum voluptate ea adeat, verùm etiam vt melioris vitæ normam reportet. vnde & meritò typis tradenda, & diuulganda iudicaui XXVI. Auguſti, M. DC. XV.

Laurentius Beyerlinck Canonicus, & Archipreſbyter ciuitatis Antuerp. librorumq́ Cenſor.

Digitized by Google

SVMMA PRIVILEGII.

ALBERTI & ISABELLAE CLARAE EVGENIAE, Archiducum Auſtriæ, Ducum Burgundiæ, Brabantiæ, &c. Sereniſſimorum Belgicæ Principum Priuilegio cautum eſt; nequis, *Bernardi Bauhuſij è Societate* IESV *Epigrammatum Selectorum Libros quinque*, præter Martinæ Plantinæ viduæ & Balthaſaris & Ioannis filiorum Ioannis Moreti p. m. voluntatem intra ſexennium imprimat, aut alibi excuſos in Inferioris Germaniæ ditiones importet, venaléſve habeat. Qui ſecùs faxit, confiſcatione librorum, & alia graui pœna mulctabitur: vti latiùs patet in litteris datis Bruxellæ, XXV. Auguſti, M. DC. XV.

Signat.

N. Lombaerts.